

USTAWA

z dnia 2009 r.

Prawo antykorupcyjne¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) obowiązki i ograniczenia, jakim podlegają osoby, o których mowa w art. 2, oraz ich małżonkowie;
- 2) zasady i tryb składania oświadczeń majątkowych i informacji o działalności zarobkowej członków rodziny, przez osoby, o których mowa w art. 2;
- 3) zasady prowadzenia rejestru korzyści.

Art. 2. Przepisy ustawy stosuje się do:

- 1) osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe w rozumieniu przepisów o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe;
- 2) posłów, senatorów i posłów do Parlamentu Europejskiego;
- 3) sędziów, prokuratorów, komorników, kuratorów sądowych oraz syndyków, nadzorców sądowych i zarządców;
- 4) członków korpusu służby cywilnej;
- 5) pracowników administracji rządowej, innego organu państwowego lub organu samorządu terytorialnego, z wyłączeniem pracowników obsługi aparatu pomocniczego;
- 6) pracowników organów kontroli rządowej lub organów kontroli samorządu terytorialnego, z wyłączeniem pracowników obsługi aparatu pomocniczego;
- 7) funkcjonariuszy oraz pracowników Policji, Straży Granicznej, Służby Celnej, Służby Więziennej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Biura Ochrony Rządu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego oraz Centralnego Biura Antykorupcyjnego;
- 8) żołnierzy zawodowych;
- 9) strażaków Państwowej Straży Pożarnej;

- 10) radnych gminy, powiatu, województwa;
- 11) wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), zastępców wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), skarbników gmin, sekretarzy gmin, kierowników jednostek organizacyjnych gminy, osoby zarządzające i członków organów zarządzających gminnymi osobami prawnymi oraz inne osoby wydające decyzje administracyjne w imieniu wójta (burmistrza, prezydenta miasta);
- 12) członków zarządów powiatów, skarbników powiatów, sekretarzy powiatów, kierowników jednostek organizacyjnych powiatu, osoby zarządzające i członków organów zarządzających powiatowymi osobami prawnymi oraz inne osoby wydające decyzje administracyjne w imieniu starosty;
- 13) członków zarządów województw, skarbników województw, kierowników wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych, osoby zarządzające i członków organów zarządzających wojewódzkimi osobami prawnymi oraz inne osoby wydające decyzje administracyjne w imieniu marszałka województwa;
- 14) pracowników regionalnych izb obrachunkowych zajmujących stanowiska: prezesa, członka kolegium, naczelnika wydziału oraz inspektora do spraw kontroli;
- 15) pracowników samorządowych kolegiów odwoławczych zajmujących stanowiska: przewodniczącego, jego zastępcy oraz etatowego członka kolegium;
- 16) państwowych inspektorów sanitarnych i ich zastępców;
- 17) kierowników zespolonych służb, inspekcji lub straży i ich zastępców;
- 18) ekspertów powołanych przez Prezesa Urzędu Patentowego;
- 19) członków Krajowej Izby Odwoławczej;
- 20) dyrektora generalnego Najwyższej Izby Kontroli oraz pracowników Najwyższej Izby Kontroli nadzorujących lub wykonujących czynności kontrolne;
- 21) starszych radców i radców Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa;
- 22) Przewodniczącego i Zastępców Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego;
- 23) członków organów zarządzających Narodowego Funduszu Zdrowia i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;
- 24) pracowników agencji państwowych zajmujących stanowiska: prezesa, wiceprezesa, dyrektora zespołu, dyrektora oddziału terenowego i jego zastępcy - lub stanowiska równorzędne;
- 25) pracowników banków państwowych zajmujących stanowiska: prezesa, wiceprezesa, członka zarządu, skarbnika, głównego księgowego, kierującego oddziałem terenowym i jego zastępcy oraz osób zajmujących stanowiska równorzędne pod względem płacowym;

- 26) osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach państwowych zajmujących stanowiska: dyrektora przedsiębiorstwa, jego zastępcy, głównego księgowego, kierownika, dyrektora oddziału terenowego i jego zastępcy – oraz komórek równorzędnych, głównego księgowego w oddziale terenowym oraz prokurenta i likwidatora;
- 27) osób zatrudnionych w jednoosobowych spółkach Skarbu Państwa oraz spółkach, w których udział Skarbu Państwa przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby akcji, zajmujących stanowiska: prezesa, wiceprezesa, członka zarządu i głównego księgowego, kierującego oddziałem terenowym i jego zastępcy oraz stanowiska równorzędne pod względem płacowym, a także głównego księgowego w oddziale terenowym oraz prokurenta, likwidatora i obserwatora w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 czerwca 2005 r. o szczególnych uprawnieniach Skarbu Państwa oraz ich wykonywaniu w spółkach kapitałowych o istotnym znaczeniu dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego (Dz. U. Nr 132, poz. 1108 i Nr 267, poz. 2258).

Rozdział 2

Obowiązki osób pełniących funkcje publiczne

Art. 3. 1. Osoby, o których mowa w art. 2, w okresie zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji, nie mogą:

- 1) być członkami zarządów, rad nadzorczych lub komisji rewizyjnych spółek prawa handlowego oraz spółek wodnych;
- 2) być zatrudnione lub wykonywać innych zajęć w spółkach prawa handlowego lub w spółkach wodnych, które mogłyby wywoływać podejrzenie o ich stronniczość lub interesowność;
- 3) być członkami zarządów, rad nadzorczych lub komisji rewizyjnych spółdzielni;
- 4) być członkami zarządów fundacji lub stowarzyszeń prowadzących działalność gospodarczą lub zarządzać jednostką organizacyjną takiej fundacji lub stowarzyszenia;
- 5) być zatrudnione lub wykonywać innych zajęć w podmiotach innych niż wymienione w art. 2, korzystających ze środków publicznych, jeżeli z tytułu zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji uczestniczą w przyznawaniu tym podmiotom środków publicznych lub w rozliczaniu ich wydatkowania;
- 6) posiadać w spółkach prawa handlowego więcej niż 10% akcji lub udziały przedstawiające więcej niż 10% kapitału zakładowego - w każdej z tych spółek, lub być współnikiem w osobowych spółkach handlowych, z zastrzeżeniem art. 8 ust. 5;

7) prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami, a także zarządzać taką działalnością lub być przedstawicielem lub pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności; nie dotyczy to działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej, w formie i zakresie gospodarstwa rodzinnego, z zastrzeżeniem art. 9 ust. 1.

2. Jeżeli osoby, o których mowa w art. 2, w dniu powołania na stanowisko, powierzenia funkcji lub zatrudnienia wbrew warunkom, o których mowa w ust. 1, pełnią funkcję, są zatrudnione, prowadzą działalność gospodarczą albo posiadają akcje lub udziały w ilości przekraczającej dopuszczalny limit, są obowiązane w terminie 4 miesięcy od dnia objęcia stanowiska, funkcji lub zatrudnienia zrzec się pełnionej funkcji, rozwiązać stosunek pracy lub zaprzestać prowadzenia działalności gospodarczej albo zbyć udziały lub akcje.

3. Przepisów ust. 1-2 nie stosuje się do kuratorów sądowych wyznaczonych dla osób fizycznych w sprawach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego.

4. Osoby, o których mowa w art. 2, w okresie zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji nie mogą przyjmować, z zastrzeżeniem ust. 5-7, korzyści majątkowych lub osobistych, chyba że korzyść taka byłaby powszechnie dostępna, a przyjęcie jej nie mogłoby powodować zaciągnięcia zobowiązania lub wywoływać takiego wrażenia.

5. Osoby, których mowa w art. 2 mogą w związku z reprezentowaniem urzędu przyjąć okolicznościowy upominek, jeżeli ze względu na zwyczaje odmowa przyjęcia upominku nie byłaby wskazana lub wręczenie upominku ma powszechny i okolicznościowy charakter, w szczególności w związku z obchodzonym świętem państwowym lub religijnym.

6. Upominek, o którym mowa w ust. 5, przyjęty przez osobę, o której mowa w art. 2 pkt 1,2,10-13, 21 podlega wpisaniu do rejestru korzyści.

7. W zakresie przyjmowania upominków lub świadczeń o podobnym charakterze do członków służby zagranicznej stosuje się przepisy wydane na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o służbie zagranicznej (Dz. U. Nr 128, poz. 1403, z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 oraz z 2006 r. Nr 170 poz. 1217 i 1218 oraz Nr 220, poz. 1600).

Art. 4. 1. Osoby, o których mowa w art. 2, nie mogą, przed upływem 3 lat od zaprzestania zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji, być zatrudnione lub wykonywać innych zajęć u przedsiębiorcy lub podmiotu od niego zależnego, jeżeli brały udział w wydaniu rozstrzygnięcia w sprawach indywidualnych dotyczących tego przedsiębiorcy. Nie dotyczy to wydawanych na podstawie odrębnych przepisów decyzji administracyjnych w

sprawie ustalenia wymiaru podatków i opłat lokalnych, z wyjątkiem decyzji dotyczących ulg i zwolnień w tych podatkach lub opłatach.

2. Podmiotem zależnym od innego przedsiębiorcy, w rozumieniu ust. 1, jest podmiot, w którym:

- 1) inny przedsiębiorca posiada bezpośrednio lub pośrednio większość głosów w jego organach;
- 2) inny przedsiębiorca jest uprawniony do powoływania albo odwoływania większości członków organu zarządzającego lub nadzorczego w tym podmiocie;
- 3) więcej niż połowa członków zarządu przedsiębiorcy jest jednocześnie członkami zarządu albo osobami pełniącymi funkcje kierownicze w innym podmiocie;
- 4) inny przedsiębiorca wywiera decydujący wpływ na działalność tego przedsiębiorcy, w szczególności na podstawie umowy przewidującej zarządzanie tym przedsiębiorcą lub przekazywanie zysku.

3. Osoby zgłoszone lub wyznaczone do objęcia stanowisk w organach spółek handlowych nie mogą przed upływem 3 lat od zaprzestania pełnienia funkcji w tych organach być zatrudnione lub wykonywać innych zajęć w tych spółkach.

Art. 5. 1. Zakaz zajmowania stanowisk w organach spółek, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1, nie dotyczy:

- 1) pracowników urzędów państwowych, w tym członków korpusu służby cywilnej, zajmujących stanowiska kierownicze:
 - a) dyrektora generalnego, dyrektora departamentu (jednostki równorzędnej) i jego zastępcy oraz naczelnika wydziału (jednostki równorzędnej) - w urzędach naczelnym i centralnym organów państwowych,
 - b) dyrektora generalnego urzędu wojewódzkiego, dyrektora wydziału (jednostki równorzędnej) i jego zastępcy oraz głównego księgowego, kierownika urzędu rejonowego i jego zastępcy oraz głównego księgowego - w urzędach terenowych organów rządowej administracji ogólnej,
 - c) kierownika urzędu i jego zastępcy - w urzędach terenowych organów rządowej administracji specjalnej;
- 2) pracowników urzędów państwowych, w tym członków korpusu służby cywilnej, zajmujących stanowiska równorzędne pod względem płacowym ze stanowiskami wymienionymi w pkt 1;

- 3) wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), zastępców wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), skarbników gmin, sekretarzy gmin, kierowników jednostek organizacyjnych gminy, osoby zarządzające i członków organów zarządzających gminnymi osobami prawnymi oraz inne osoby wydające decyzje administracyjne w imieniu wójta (burmistrza, prezydenta miasta);
- 4) członków zarządów powiatów, skarbników powiatów, sekretarzy powiatów, kierowników jednostek organizacyjnych powiatu, osoby zarządzające i członków organów zarządzających powiatowymi osobami prawnymi oraz inne osoby wydające decyzje administracyjne w imieniu starosty;
- 5) członków zarządów województw, skarbników województw, kierowników wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych, osoby zarządzające i członków organów zarządzających wojewódzkimi osobami prawnymi oraz inne osoby wydające decyzje administracyjne w imieniu marszałka województwa;
- 6) pracowników banków państwowych zajmujących stanowiska: prezesa, wiceprezesa, członka zarządu oraz skarbnika;
- 7) pracowników przedsiębiorstw państwowych zajmujących stanowiska: dyrektora przedsiębiorstwa, jego zastępcy oraz głównego księgowego;
- 8) pracowników jednoosobowych spółek Skarbu Państwa oraz spółek, w których udział Skarbu Państwa przekracza 50 % kapitału zakładowego lub 50 % liczby akcji, zajmujących stanowiska: prezesa, wiceprezesa i członka zarządu;
- 9) pracowników agencji państwowych zajmujących stanowiska: prezesa, wiceprezesa, dyrektora zespołu, dyrektora oddziału terenowego i jego zastępcy - lub stanowiska równorzędne;
- 10) innych pracowników podmiotów wymienionych w pkt 1-9;

- o ile osoby te zostały zgłoszone lub wyznaczone do objęcia takich stanowisk w spółce prawa handlowego przez Skarb Państwa, inne państwowe osoby prawne, spółki, w których udział Skarbu Państwa przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby akcji, jednostki samorządu terytorialnego, ich związki lub inne osoby prawne jednostek samorządu terytorialnego.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1 nie mogą zostać zgłoszone lub wyznaczone do więcej niż jednej spółki prawa handlowego z udziałem podmiotów wyznaczających te osoby.

3. Osoby, o których mowa w ust. 1, mogą otrzymywać odrębne wynagrodzenie z tytułu sprawowania funkcji w spółce prawa handlowego, do której zostały zgłoszone lub wyznaczone, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 3 marca 2000 r. o

wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz. U. Nr 26, poz. 306, z późn. zm.ⁱⁱ⁾).

Art. 6. 1. Naruszenie zakazów, o których mowa w art. 3 i art. 10-11, przez osoby wymienione w art. 2, stanowi przewinienie służbowe, które podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej, podstawę do rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia z winy pracownika albo odwołania ze stanowiska lub pełnionej funkcji.

2. Właściwy organ (podmiot) rozwiązuje umowę o pracę, odwołuje ze stanowiska lub pełnionej funkcji najpóźniej po upływie miesiąca od dnia, w którym uzyskał informację o przyczynie odwołania albo rozwiązania umowy o pracę.

3. Odwołanie i rozwiązanie umowy o pracę w trybie określonym w ust. 1 jest równoznaczne z rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika na podstawie art. 52 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.ⁱⁱⁱ⁾).

4. Naruszenie zakazów, o których mowa w art. 3 i 8 ust. 1, 2 i 5, przez posła lub senatora powoduje odpowiedzialność regulaminową.

5. Naruszenie zakazów, o których mowa w art. 3 i 9 ust. 1, 2 i 6, przez radnego stanowi podstawę do stwierdzenia wygaśnięcia mandatu radnego w trybie art. 190 ustawy z dnia 16 lipca 1989 r. - Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województwa (Dz. U. z 2003 r. Nr 159, poz. 1547, z późn. zm.^{iv)}).

6. Naruszenie zakazów, o których mowa w art. 3, przez osoby pełniące funkcję wójta (burmistrza, prezydenta miasta) powoduje wygaśnięcie mandatu w trybie określonym w art. 98a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.^{v)}).

7. Wybór lub powołanie, osób o których mowa w art. 2, do organu spółki, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszenia z naruszeniem zakazu określonego w art. 3 ust. 1 pkt 1, 3 i 4 są z mocy prawa nieważne.

Art. 7. Osoby, o których mowa w art. 2, nie mogą wykonywać dodatkowych zajęć zarobkowych, które mogłyby:

- 1) pozostawać w sprzeczności z ich obowiązkami jako organu, funkcjonariusza lub pracownika;
- 2) osłabiać zaufanie do ich bezstronności;
- 3) wywoływać uzasadnione podejrzenie o stronniczość lub interesowność;

4) przynosić szkodę interesowi lub ujmę godności urzędu albo honorowi służby.

2. Przepisy szczególne mogą przewidywać całkowity zakaz wykonywania dodatkowych zajęć zarobkowych bez uzyskania pisemnej zgody, określać zasady wyrażania i cofania tej zgody oraz wskazywać podmiot i tryb postępowania właściwy w tych sprawach.

Rozdział 3

Przepisy szczególne dotyczące ograniczeń w prowadzeniu działalności gospodarczej

Art. 8. 1. Posłowie, senatorowie i posłowie do Parlamentu Europejskiego nie mogą prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami z wykorzystaniem mienia państwowego lub komunalnego, a także zarządzać taką działalnością lub być przedstawicielem czy pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności.

2. Posłowie, senatorowie i posłowie do Parlamentu Europejskiego nie mogą być członkami władz zarządzających lub kontrolnych i rewizyjnych ani pełnomocnikami handlowymi przedsiębiorców z udziałem państwowych lub komunalnych osób prawnych lub przedsiębiorców, w których uczestniczą takie osoby.

3. Wybór lub powołanie posła, senatora lub posła do Parlamentu Europejskiego na funkcje, o których mowa w ust. 1-2 są z mocy prawa nieważne.

4. Jeżeli wybór lub powołanie, o którym mowa w ust. 2, miało miejsce przed rozpoczęciem wykonywania mandatu, poseł, senator lub poseł do Parlamentu Europejskiego jest obowiązany zrzec się stanowiska lub funkcji. W razie niezrzeczenia się stanowiska lub funkcji, poseł, senator lub poseł do Parlamentu Europejskiego traci je z mocy prawa z upływem 4 miesięcy od dnia złożenia ślubowania.

5. Posłowie, senatorowie lub posłowie do Parlamentu Europejskiego nie mogą posiadać więcej niż 10% akcji lub udziały przedstawiające więcej niż 10% kapitału zakładowego w spółkach prawa handlowego z udziałem państwowych lub komunalnych osób prawnych lub przedsiębiorców, w których uczestniczą takie osoby.

Art. 9. 1. Radni nie mogą prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami z wykorzystaniem mienia powiatu, gminy lub województwa, w którym radny uzyskał mandat, a także zarządzać taką działalnością lub być przedstawicielem czy pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności.

2. Radny nie może być zatrudniony na podstawie umowy o pracę, jak również umowy cywilnoprawnej, w jednostce samorządu terytorialnego, w której uzyskał mandat.

3. Jeżeli radny przed rozpoczęciem wykonywania mandatu prowadził działalność gospodarczą, o której mowa w ust. 1, jest obowiązany do zaprzestania prowadzenia tej działalności gospodarczej w ciągu 4 miesięcy od dnia złożenia ślubowania.

4. Radni i ich małżonkowie oraz małżonkowie członków zarządu powiatu, gminy lub województwa, sekretarzy powiatu, gminy lub województwa, skarbników powiatu, gminy lub województwa, kierowników jednostek organizacyjnych powiatu, gminy lub województwa oraz osób zarządzających i członków organów zarządzających powiatowymi, gminnymi lub wojewódzkimi osobami prawnymi nie mogą być członkami władz zarządzających lub kontrolnych i rewizyjnych ani pełnomocnikami spółek handlowych lub spółek wodnych z udziałem powiatowych, gminnych lub wojewódzkich osób prawnych lub przedsiębiorców, w których uczestniczą takie osoby. Wybór lub powołanie tych osób na te funkcje są z mocy prawa nieważne.

5. Jeżeli wybór lub powołanie, o których mowa w ust. 4, nastąpiły przed rozpoczęciem wykonywania mandatu radnego albo dniem wyboru lub przed powołaniem na stanowisko osoby, o których mowa w ust. 4 są obowiązane zrzec się stanowiska lub funkcji w terminie 4 miesięcy od dnia złożenia ślubowania przez radnego albo od dnia wyboru lub powołania na stanowisko. W razie niezrzeczenia się stanowiska lub funkcji osoba, o której mowa w ust. 4, traci je z mocy prawa z upływem terminu, o którym mowa w zdaniu pierwszym.

6. Radni nie mogą posiadać więcej niż 10% akcji lub udziały przedstawiające więcej niż 10% kapitału zakładowego w spółkach prawa handlowego z udziałem powiatowych, gminnych lub wojewódzkich osób prawnych lub przedsiębiorców, w których uczestniczą takie osoby.

Art. 10. 1. Prezes regionalnej izby obrachunkowej, jego zastępca i pozostali członkowie kolegium oraz pracownicy regionalnej izby obrachunkowej nie mogą być członkami organów jednostek samorządu terytorialnego i samorządowych kolegiów odwoławczych oraz pozostawać w stosunku pracy w jednostkach, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577, późn. zm.^{vi)}).

2. Prezesowi izby, jego zastępcy i pozostałym członkom kolegium oraz pracownikom regionalnej izby obrachunkowej nie można powierzyć wykonywania pracy na rzecz jednostek, o których mowa w ust. 1, na podstawie umowy cywilnoprawnej.

Art. 11. Funkcjonariusze celni nie mogą sprawować funkcji w podmiotach, których działalność jest związana z obrotem towarów z zagranicą lub obrotem krajowym towarów pochodzących z zagranicy, lub świadczyć pracy na rzecz tych podmiotów albo na rzecz przedstawicielstw firm zagranicznych prowadzących działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 12. 1. Żołnierz zawodowy nie może być, przed upływem trzech lat od dnia zwolnienia z zawodowej służby wojskowej, zatrudniony albo podejmować pracy zarobkowej na podstawie innego tytułu u przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie produkcji lub obrotu wyrobami, o których mowa w przepisach w sprawie klasyfikacji wyrobów obronnych oraz dostaw, robót budowlanych i usług przeznaczonych na zamówienie jednostek wojskowych oraz podmiotach zależnych od tych przedsiębiorców, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. Nr 184, poz. 1539, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr 235, poz. 1734) - jeżeli w okresie trzech lat przed dniem zwolnienia z zawodowej służby wojskowej brał udział w postępowaniu o udzielenie zamówienia, dotyczącym tych wyrobów, dostaw, robót budowlanych i usług lub brał udział w wykonywaniu umowy.

2. Udział w postępowaniu o udzielenie zamówienia, o którym mowa w ust. 1, obejmuje następujące czynności:

- 1) podejmowanie decyzji o konieczności zakupu;
- 2) formułowanie i zatwierdzanie wymagań dotyczących przedmiotu zamówienia;
- 3) przygotowywanie i zatwierdzanie specyfikacji istotnych warunków zamówienia lub innego dokumentu określających przedmiot, warunki i tryb udzielenia zamówienia;
- 4) udział w pracach komisji przetargowej lub zespołu prowadzącego postępowanie o udzielenie zamówienia, a także udział w czynnościach kontroli lub nadzoru nad tymi pracami;
- 5) udział w negocjacjach, także w przedmiocie dokonywania zmian w umowie, oraz podpisywanie umowy.

3. Wykonywanie umowy, o której mowa w ust. 1, obejmuje dokonywanie odbioru wyrobów, dostaw, robót budowlanych lub wykonanych usług protokołem, w którym potwierdzono, że wyroby, dostawy, roboty budowlane lub usługi spełniają wymagania określone w umowie oraz, że zostały one wykonane zgodnie z przepisami i normami obowiązującymi w danej dziedzinie.

Art. 13. 1. Szefowie Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu oraz Szefowie Służby Kontrwywiadu Wojskowego i Służby Wywiadu Wojskowego, w celu realizacji zadań tych Agencji albo Służb, mogą w stosunku do funkcjonariuszy wydać zgodę na:

- 1) sprawowanie funkcji, o których mowa w art. 3 pkt 1, 3 i 4,
- 2) posiadanie akcji lub udziałów, o których mowa w art. 3 pkt 6,
- 3) prowadzenie działalności, o której mowa w art. 3 pkt 7

- jeżeli jest to uzasadnione względami bezpieczeństwa państwa, po uzyskaniu zgody Prezesa Rady Ministrów, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. W przypadku powołania ministra w celu koordynowania działalności służb specjalnych, Szefowie Agencji oraz Szefowie Służb wyrażają zgodę, o której mowa w ust. 1, po uzyskaniu zgody tego ministra.

3. Szefowie Służby Kontrwywiadu Wojskowego i Służby Wywiadu Wojskowego składają wniosek za pośrednictwem Ministra Obrony Narodowej

Rozdział 4

Oświadczenie majątkowe i informacja o działalności zarobkowej członków rodziny

Art. 14. 1. Osoby, o których mowa w art. 2, obowiązane są do złożenia oświadczenia majątkowego zawierającego informacje o stanie majątkowym obejmujące majątek osobisty i majątek objęty małżeńską wspólnością majątkową, informację o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka, oraz informację o stanowiskach lub funkcjach w administracji publicznej, z zastrzeżeniem art. 15-17, zwanego dalej „oświadczeniem”.

2. Osoby, o których mowa w art. 2 obowiązane są do złożenia informacji o stanowiskach lub funkcjach w administracji publicznej zajmowanych przez krewnych i powinowatych do drugiego stopnia włącznie albo osoby związane z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, ze wskazaniem miejsca zatrudnienia i stopnia pokrewieństwa, zwanej dalej „informacją o rodzinie”.

Art. 15. 1. Oświadczenie składa się:

- 1) w terminie 14 dni od dnia wyboru, powołania na stanowisko lub zatrudnienia;
- 2) w przypadku radnych, posłów, senatorów i posłów do Parlamentu Europejskiego – w terminie 14 dni od dnia złożenia ślubowania;
- 3) corocznie do dnia 30 kwietnia, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego;

- 4) w terminie 14 dni od dnia opuszczenia stanowiska lub zaprzestania pełnienia funkcji według stanu na dzień opuszczenia stanowiska lub zaprzestania pełnienia funkcji; czasowe opuszczenie stanowiska wynikające z usprawiedliwionej nieobecności w pracy, spowodowanej w szczególności urlopem macierzyńskim, wychowawczym lub bezpłatnym nie stanowi opuszczenia stanowiska.

2. Oświadczenie wraz z kopią zeznania o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym za rok poprzedni (PIT) składa się podmiotowi, o którym mowa w art. 17 w dwóch egzemplarzach.

Art. 16.1. Oświadczenie zawiera informacje o:

- 1) posiadanych nieruchomościach i tytule prawnym tego posiadania oraz dacie nabycia, zbycia, cenie zakupu oraz podmiotu, od którego nieruchomość nabyto;
- 2) posiadanych zasobach pieniężnych;
- 3) posiadanych udziałach, akcjach lub innych instrumentach finansowych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 157, poz. 1119);
- 4) mieniu nabytym od Skarbu Państwa, innej państwowej osoby prawnej, jednostek samorządu terytorialnego, ich związków, innej jednostki organizacyjnej samorządu terytorialnego lub komunalnej osoby prawnej, które podlegało zbyciu w drodze przetargu, wraz z datą nabycia;
- 5) dochodach osiągniętych z tytułu zatrudnienia lub innej działalności zarobkowej, z podaniem kwot uzyskanych z każdego tytułu;
- 6) zajmowanych stanowiskach w spółkach handlowych, spółkach wodnych, spółdzielniach, fundacjach lub stowarzyszeniach prowadzących działalność gospodarczą oraz o uczestnictwie w spółkach cywilnych lub osobowych spółkach handlowych, a także o posiadanych akcjach i udziałach w spółkach handlowych;
- 7) prowadzeniu działalności gospodarczej, zarządzaniu taką działalnością, byciu przedstawicielem lub pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności;
- 8) posiadanych składnikach mienia ruchomego o wartości powyżej 10 000 złotych;
- 9) zobowiązaniach pieniężnych o wartości powyżej 10 000 złotych, w tym zaciągniętych kredytach i pożyczkach oraz warunkach, na jakich zostały one zaciągnięte.

2. W oświadczeniu wskazuje się ponadto:

- 1) funkcje publiczne pełnione po dniu 1 stycznia 1990 r., ze wskazaniem miejsca zatrudnienia oraz funkcji lub stanowiska;

- 2) informację o prowadzeniu działalności gospodarczej przez małżonka;
- 3) rodzaj małżeńskiego ustroju majątkowego, w jakim pozostaje osoba składająca oświadczenie.

3. W przypadku, o którym mowa w art. 3 ust. 2, do oświadczenia należy załączyć dokumenty poświadczające odpowiednio rezygnację z pełnionej funkcji, rozwiązanie stosunku pracy, zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej albo zbycie udziału lub akcji.

4. Wzór formularza oświadczenia stanowi załącznik nr 1 do ustawy.

Art. 17. Oświadczenie majątkowe i informację o rodzinie składają:

- 1) osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe w rozumieniu przepisów o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, z wyłączeniem ministrów, sekretarzy stanu i podsekretarzy stanu, kierowników urzędów centralnych nadzorowanych przez Prezesa Rady Ministrów oraz Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego – Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego;
- 2) ministrowie, sekretarze stanu i podsekretarze stanu, kierownicy urzędów centralnych nadzorowanych przez Prezesa Rady Ministrów – Prezesowi Rady Ministrów;
- 3) Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego – Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) sędziowie Sądu Najwyższego – Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego;
- 5) posłowie i posłowie do Parlamentu Europejskiego – Marszałkowi Sejmu;
- 6) senatorowie – Marszałkowi Senatu;
- 7) sędziowie, z wyłączeniem prezesów sądów apelacyjnych – właściwemu terytorialnie prezesowi sądu apelacyjnego;
- 8) sędziowie wojaskowego sądu okręgowego, z wyłączeniem prezesów wojskowych sądów okręgowych – właściwemu terytorialnie prezesowi wojskowego sądu okręgowego;
- 9) prezesi sądów apelacyjnych i prezesi wojskowych sądów okręgowych – Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego;
- 10) sędziowie wojewódzkiego sądu administracyjnego – właściwemu prezesowi wojewódzkiego sądu administracyjnego;
- 11) prezes wojewódzkiego sądu administracyjnego i sędziowie Naczelnego Sądu Administracyjnego – Prezesowi Naczelnego Sądu Administracyjnego;

- 12) prokuratorzy – odpowiednio właściwemu prokuratorowi apelacyjnemu, wojskowemu prokuratorowi okręgowemu, naczelnikowi oddziałowej komisji lub naczelnikowi oddziałowego biura lustracyjnego;
- 13) Prokurator Krajowy, Naczelny Prokurator Wojskowy, Dyrektor Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Dyrektor Biura Lustracyjnego, prokuratorzy Prokuratury Krajowej, prokuratorzy Naczelnej Prokuratury Wojskowej, prokuratorzy Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, prokuratorzy Biura Lustracyjnego, prokuratorzy apelacyjni, wojskowi prokuratorzy okręgowi oraz naczelnicy oddziałowych komisji i naczelnicy oddziałowych biur lustracyjnych – Prokuratorowi Generalnemu;
- 14) komornicy i kuratorzy sądowi – właściwemu terytorialnie prezesowi sądu apelacyjnego;
- 15) syndycy, nadzorcy sądowi i zarządcy – Ministrowi Sprawiedliwości;
- 16) członkowie korpusu służby cywilnej – właściwemu dyrektorowi generalnemu urzędu lub kierownikowi jednostki, jeżeli nie ma stanowiska dyrektora generalnego;
- 17) dyrektorzy generalni urzędów – Szefowi Służby Cywilnej;
- 18) pracownicy administracji rządowej, innego organu państwowego lub organu samorządu terytorialnego, z wyłączeniem pracowników obsługi aparatu pomocniczego – kierownikowi urzędu;
- 19) pracownicy organów kontroli rządowej lub organów kontroli samorządu terytorialnego, z wyłączeniem pracowników obsługi aparatu pomocniczego – kierownikowi jednostki;
- 20) funkcjonariusze oraz pracownicy Policji, Straży Granicznej, Służby Celnej, Służby Więziennej, Agencji Wywiadu, Biura Ochrony Rządu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego – przełożonemu właściwemu w sprawach osobowych;
- 21) funkcjonariusze oraz pracownicy Centralnego Biura Antykorupcyjnego - Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
- 22) funkcjonariusze oraz pracownicy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego - Szefowi Centralnego Biura Antykorupcyjnego;
- 23) szefowie Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu oraz Centralnego Biura Antykorupcyjnego – Prezesowi Rady Ministrów;
- 24) Komendant Główny Policji, Komendant Główny Straży Granicznej, Szef Biura Ochrony Rządu – ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych;
- 25) Szef Służby Więziennej – Ministrowi Sprawiedliwości;
- 26) Szef Służby Celnej – ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych;

- 27) szefowie Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego oraz żołnierze zawodowi – Ministrowi Obrony Narodowej;
- 28) strażacy Państwowej Straży Pożarnej – przełożonemu uprawnionemu do mianowania lub powołania;
- 29) radni gminy, powiatu, województwa – odpowiednio przewodniczącemu rady gminy, rady powiatu lub sejmiku województwa;
- 30) wójtowie (burmistrzowie, prezydenci miast), zastępcy wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), skarbnicy gmin, sekretarze gmin, kierownicy jednostek organizacyjnych gminy, osoby zarządzające i członkowie organów zarządzających gminnymi osobami prawnymi oraz inne osoby wydające decyzje administracyjne w imieniu wójta (burmistrza, prezydenta miasta) – staroście;
- 31) członkowie zarządów powiatów, skarbnicy powiatów, sekretarze powiatów, kierownicy jednostek organizacyjnych powiatu, osoby zarządzające i członkowie organów zarządzających powiatowymi osobami prawnymi oraz inne osoby wydające decyzje administracyjne w imieniu starosty – wojewodzie;
- 32) członkowie zarządów województw, skarbnicy województw, kierownicy wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych, osoby zarządzające i członkowie organów zarządzających wojewódzkimi osobami prawnymi oraz inne osoby wydające decyzje administracyjne w imieniu marszałka województwa – wojewodzie;
- 33) pracownicy regionalnych izb obrachunkowych zajmujący stanowiska: prezesa, członka kolegium, naczelnika wydziału oraz inspektora do spraw kontroli – ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej;
- 34) pracownicy samorządowych kolegiów odwoławczych zajmujący stanowiska: przewodniczącego, jego zastępcy oraz etatowego członka kolegium – ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej;
- 35) państwowi powiatowi i państwowi graniczni inspektorzy sanitarni oraz ich zastępcy - państwowym wojewódzkim inspektorom sanitarnym;
- 36) państwowi wojewódzcy inspektorzy sanitarni oraz ich zastępcy - Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu;
- 37) kierownicy zespolonych służb, inspekcji lub straży i ich zastępcy - wojewodzie;
- 38) eksperci powołani przez Prezesa Urzędu Patentowego – Prezesowi Urzędu Patentowego;
- 39) członkowie Krajowej Izby Odwoławczej – Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych;
- 40) dyrektor generalny Najwyższej Izby Kontroli oraz pracownicy Najwyższej Izby Kontroli nadzorujący lub wykonujący czynności kontrolne – Prezesowi Najwyższej Izby Kontroli;

- 41) starsi radcowie i radcowie Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa – Prezesowi Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa;
- 42) Przewodniczący i Zastępcy Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego – Prezesowi Rady Ministrów;
- 43) członkowie organów zarządzających Narodowego Funduszu Zdrowia i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych – Prezesowi Rady Ministrów;
- 44) pracownicy agencji państwowych zajmujący stanowiska: prezesa, wiceprezesa, dyrektora zespołu, dyrektora oddziału terenowego i jego zastępcy - lub stanowiska równorzędne – ministrowi nadzorującemu właściwą agencję;
- 45) prezesi, wiceprezesi, członkowie zarządu, skarbnicy, osoby zajmujące stanowiska głównego księgowego, kierującego oddziałem terenowym i jego zastępcy oraz osoby zajmujące stanowiska równorzędne pod względem płacowym w bankach państwowych – ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych;
- 46) osoby zatrudnione w przedsiębiorstwach państwowych zajmujące stanowiska: dyrektora przedsiębiorstwa, jego zastępcy, głównego księgowego, kierownika, dyrektora oddziału terenowego i jego zastępcy – oraz komórek równorzędnych, głównego księgowego w oddziale terenowym oraz prokurenta i likwidatora – ministrowi właściwemu do spraw Skarbu Państwa;
- 47) osoby zatrudnione w jednoosobowych spółkach Skarbu Państwa oraz spółkach, w których udział Skarbu Państwa przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby akcji, zajmujące stanowiska: prezesa, wiceprezesa, członka zarządu i głównego księgowego, kierującego oddziałem terenowym i jego zastępcy oraz stanowiska równorzędne pod względem płacowym, a także głównego księgowego w oddziale terenowym oraz prokurenta, likwidatora i obserwatora w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 czerwca 2005 r. o szczególnych uprawnieniach Skarbu Państwa oraz ich wykonywaniu w spółkach kapitałowych o istotnym znaczeniu dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego (Dz. U. Nr 132, poz. 1108 i Nr 267, poz. 2258) – ministrowi właściwemu do spraw Skarbu Państwa.

Art. 18. 1. Do informacji o rodzinie stosuje się odpowiednio przepisy art. 15 ust. 1, art. 17 i art. 21.

2. Wzór formularza informacji o rodzinie stanowi załącznik nr 2 do ustawy.

Art. 19. 1. Analizy danych zawartych w oświadczeniu i w informacji o rodzinie dokonuje organ lub podmiot, o którym mowa w art. 17, któremu oświadczenie lub informację o rodzinie złożono.

2. Organ lub podmiot dokonujący analizy danych zawartych w oświadczeniu lub informacji o rodzinie jest uprawniony do porównania treści analizowanego oświadczenia lub informacji o rodzinie oraz załączonej kopii zeznania o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym (PIT) z treścią uprzednio złożonych oświadczeń i informacji o rodzinie wraz z dołączonymi do nich kopiami zeznań o wysokości dochodu w roku podatkowym.

3. Organ lub podmiot dokonujący analizy danych publikuje na stronie Biuletynu Informacji Publicznej, w terminie do dnia 31 lipca danego roku kalendarzowego, za rok poprzedni, sprawozdanie obejmujące w szczególności dane o:

- 1) liczbie osób zobowiązanych do złożenia oświadczenia i informacji o rodzinie;
- 2) liczbie złożonych i skontrolowanych oświadczeń i informacji o rodzinie, w tym o liczbie oświadczeń i informacji o rodzinie złożonych po terminie;
- 3) rodzajach nieprawidłowości stwierdzonych w toku analizy, w tym ilości wniosków skierowanych do Centralnego Biura Antykorupcyjnego i innych organów ścigania;
- 4) rodzajach wyciągniętych konsekwencji.

Art. 20. 1. W przypadku powzięcia wątpliwości co do rzetelności i prawdziwości analizowanego oświadczenia lub informacji o rodzinie organ lub podmiot, o którym mowa w art. 17 występuje z wnioskiem do Centralnego Biura Antykorupcyjnego o wszczęcie kontroli oświadczenia lub informacji o rodzinie.

2. Każdy ma prawo, w przypadku podejrzenia naruszenia przepisów ustawy, złożyć do Centralnego Biura Antykorupcyjnego wnioski o przeprowadzenie kontroli oświadczenia lub informacji o rodzinie.

3. Centralne Biuro Antykorupcyjne informuje w ciągu 2 miesięcy o sposobie rozpatrzenia wniosków, o których mowa w ustępie 1 i 2.

4. Kontroli oświadczeń i informacji o rodzinie pod względem rzetelności i prawdziwości Centralne Biuro Antykorupcyjne dokonuje w trybie i na zasadach określonych w rozdziale 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. Nr 104, poz. 708, Nr 158, poz. 1122 i Nr 218, poz. 1592), oraz w trybie przepisów kodeksu postępowania karnego.

5. Czynności, o których mowa w ustępie 1-4, w stosunku do funkcjonariuszy i pracowników Centralnego Biura Antykorupcyjnego dokonuje Agencja Bezpieczeństwa

Wewnętrznego w trybie i na zasadach określonych w ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu (Dz. U. Nr 74, poz. 676, z późn. zm.), oraz w trybie przepisów kodeksu postępowania karnego.

6. Oświadczenie i informację o rodzinie przechowuje się przez okres 8 lat od dnia jego złożenia.

Art. 21. 1. Oświadczenia osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, w rozumieniu przepisów o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe oraz posłów, senatorów i posłów do Parlamentu Europejskiego, wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), starostów, marszałków województw i ich zastępców, członków zarządów gmin, powiatów i województw oraz radnych gmin, powiatów i województw są publikowane, z wyłączeniem kopii zeznania o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym (PIT), informacji o numerze NIP, PESEL, adresie zamieszkania osoby składającej oświadczenie oraz adresach nieruchomości wpisanych do oświadczenia, na stronie Biuletynu Informacji Publicznej właściwych podmiotów.

2. Oświadczenia pozostałych osób, o których mowa w art. 2, są udostępniane na uzasadniony wniosek z wyłączeniem kopii zeznania o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym (PIT), informacji o numerze NIP, PESEL, adresie zamieszkania osoby składającej oświadczenie oraz adresach nieruchomości wpisanych do oświadczenia, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Oświadczenia funkcjonariuszy i pracowników, o których mowa w art. 2 pkt 7, są objęte klauzulą niejawne.

4. O udostępnieniu oświadczenia organ lub podmiot, o którym mowa w art. 17, informuje osobę, której oświadczenie podlegało udostępnieniu.

Art. 22. 1. Policjant oraz funkcjonariusz lub pracownik Straży Granicznej są obowiązani poinformować o podjęciu przez małżonka lub osoby pozostające z nim we wspólnym gospodarstwie domowym zatrudnienia lub innych czynności zarobkowych w podmiotach świadczących usługi detektywistyczne lub ochrony osób i mienia oraz o objęciu w nich akcji lub udziałów.

2. Strażak jest obowiązany poinformować o podjęciu przez małżonka lub osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie domowym zatrudnienia lub innych czynności zarobkowych u przedsiębiorcy prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie ochrony przeciwpożarowej polegającą na dostarczaniu wyrobów, których wykaz ustalają przepisy

wydane na podstawie art. 7 ust. 14 pkt 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1229, z późn. zm.^{vii}) lub świadczeniu usług podlegających sprawdzeniu w toku czynności kontrolno-rozpoznawczych, o których mowa w art. 23 ustawy z dnia o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2006 r. Nr 86, poz. 997 i Nr 104, poz. 708 i 711 oraz z 2007 r. Nr 181, poz. 1291).

3. Osoby, których mowa w ust. 1 i 2 są obowiązane poinformować o fakcie bycia wykonawcą w rozumieniu ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655) na rzecz organów i jednostek nadzorowanych i podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, w terminie 14 dni od dnia powzięcia informacji o tym zdarzeniu.

Art. 23. 1. Osoby, o których mowa w art. 9 ust. 4 oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu starosty, marszałka województwa lub wójta są obowiązane poinformować również o umowach cywilnoprawnych zawartych przez ich małżonków, jeżeli umowy te zawarte zostały z organami powiatu, gminy lub województwa, jednostkami organizacyjnymi powiatu, gminy lub województwa albo powiatowymi, gminnymi lub wojewódzkimi osobami prawnymi i nie dotyczą stosunków prawnych wynikających z korzystania z powszechnie dostępnych usług.

2. Osoba, o której mowa w ust. 1, której małżonek, w okresie pełnienia funkcji lub zatrudnienia tej osoby został zatrudniony na terenie, w którym pełni on funkcję, lub został zatrudniony lub powołany na stanowisko, w jednostce organizacyjnej jednostki samorządu terytorialnego, związku jednostek samorządu terytorialnego albo rozpoczął świadczenie pracy lub wykonywanie czynności zarobkowe na innej podstawie w spółkach handlowych lub w spółkach wodnych, w których co najmniej 50% udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego, jest obowiązana do poinformowania o tym fakcie. Obowiązek poinformowania dotyczy również przypadku zmiany stanowiska przez małżonka, zatrudnionego w podmiotach, o których mowa w zdaniu pierwszym.

Art. 24. 1. Niezłożenie w terminie oświadczenia lub informacji o rodzinie stanowi, przewinienie służbowe, które podlega, zastrzeżeniem ust. 2-5, odpowiedzialności dyscyplinarnej. Przepis art. 109 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974r. Kodeks pracy stosuje się odpowiednio.

2. Niezłożenie oświadczenia majątkowego przez:

- 1) posła, senatora lub posła do Parlamentu Europejskiego - powoduje odpowiedzialność regulaminową oraz utratę, do czasu złożenia oświadczenia, prawa do uposażenia;
- 2) radnego gminy, powiatu albo województwa - powoduje wygaśnięcie mandatu;
- 3) wójta (burmistrza, prezydenta miasta), członka zarządu powiatu, członka zarządu województwa- powoduje wygaśnięcie mandatu
- 4) zastępcę wójta (burmistrza, prezydenta miasta), sekretarza gminy, powiatu, województwa, skarbnika gminy, powiatu, województwa kierownika jednostki organizacyjnej gminy, powiatu, województwa, osobę zarządzającą i członka organu zarządzającego gminną, powiatową, wojewódzką osobą prawną oraz osobę wydającą decyzje administracyjne w imieniu wójta (burmistrza, prezydenta miasta), starosty, marszałka województwa - powoduje utratę ich wynagrodzenia za okres od dnia, w którym powinno być złożone oświadczenie do dnia złożenia oświadczenia.

3. Jeżeli sekretarz gminy, powiatu lub województwa lub skarbnik gminy, powiatu lub województwa nie złożą w terminie oświadczenia majątkowego, rada gminy, powiatu lub sejmik województwa odwołuje ich, w drodze uchwały, najpóźniej po upływie 30 dni od dnia, w którym upłynął termin do złożenia oświadczenia.

4. Jeżeli zastępca wójta (burmistrza, prezydenta miasta), kierownik jednostki organizacyjnej gminy, powiatu, województwa osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego gminną powiatową, wojewódzką osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu wójta, starosty, marszałka województwa nie złożą w terminie oświadczenia majątkowego, właściwy organ odwołuje ich albo rozwiązuje z nimi umowę o pracę najpóźniej po upływie 30 dni od dnia, w którym upłynął termin do złożenia oświadczenia.

5. Odwołanie i rozwiązanie umowy o pracę w trybie określonym w ust. 3 i 4 jest równoznaczne z rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia na podstawie art. 52 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy.

Rozdział 5

Rejestr korzyści

Art. 25. 1. Tworzy się Rejestr Korzyści zwany dalej "Rejestrem".

2. W Rejestrze ujawniane są korzyści uzyskiwane przez osoby, o których mowa w art. 2 pkt 1,2,10-13, 21.

3. Do Rejestru należy zgłaszać informacje o:

- 1) wszystkich stanowiskach, funkcjach i zajęciach wykonywanych zarówno w administracji publicznej, jak i w instytucjach prywatnych, z tytułu których pobiera się wynagrodzenie, oraz pracy zawodowej wykonywanej na własny rachunek;
- 2) faktach materialnego wspierania działalności publicznej prowadzonej przez zgłaszającego;
- 3) użyczeniu rzeczy, w rozumieniu art. 710 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.^{viii}), jeżeli mogłoby ono powodować zaciągnięcie zobowiązania lub wywoływać takie wrażenie;
- 4) darowiznie otrzymanej od podmiotów krajowych lub zagranicznych, jeżeli jej wartość przekracza równowartość najniższego wynagrodzenia pracowników za pracę;
- 5) wyjazdach krajowych lub zagranicznych niezwiązanych z pełnioną funkcją publiczną, jeżeli ich koszt nie został pokryty przez zgłaszającego lub jego małżonka albo instytucje ich zatrudniające bądź partie polityczne, zrzeszenia lub fundacje, których są członkami;
- 6) innych uzyskanych korzyściach, o wartościach większych niż wskazane w pkt 4, niezwiązanych z zajmowaniem stanowisk lub wykonywaniem zajęć albo pracy zawodowej, o których mowa w pkt 1;
- 7) upominkach okolicznościowych, o których mowa w art. 3 ust. 5.

4. Do Rejestru należy także zgłaszać informacje o udziale w organach stowarzyszeń i fundacji, spółek prawa handlowego, spółek wodnych lub spółdzielni, nawet wówczas, gdy z tego tytułu nie pobiera się żadnych świadczeń pieniężnych.

5. Przy podawaniu informacji zgłaszający jest obowiązany zachować największą staranność i kierować się swoją najlepszą wiedzą.

6. Wszystkie zmiany danych objętych Rejestrem należy zgłosić nie później niż w ciągu 30 dni od dnia ich zaistnienia.

Art. 26. 1. Rejestr jest jawny. Rejestr prowadzi Centralne Biuro Antykorupcyjne.

2. Ujawnienie informacji w Rejestrze nie zwalnia od odpowiedzialności przewidzianej w ustawie za niedopełnienie określonych w niej obowiązków.

3. Rada Ministrów w drodze rozporządzenia określi szczegółowy tryb i zasady prowadzenia Rejestru przez Centralne Biuro Antykorupcyjne, kierując się w szczególności koniecznością zapewnienia zainteresowanym szybkiego dostępu do zawartych w nim danych.

Art. 27. Nieujawnienie korzyści w Rejestrze albo podanie w nim nieprawdy stanowi przewinienie służbowe, które podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej. Przepis art. 109 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy stosuje się odpowiednio.

Rozdział 6 Przepisy karne

Art. 28.1. Kto będąc obowiązany do złożenia oświadczenia lub informacji, podaje w nich nieprawdę lub zataja prawdę,
podlega karze pozbawienia wolności do lat 5.

2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca czynu określonego w ust. 1 podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Art. 29. 1. Kto narusza zakazy, o których mowa w art. 3, 4 i 8 -13,
podlega karze grzywny w wysokości nie mniejszej niż 4-krotność średniego miesięcznego wynagrodzenia lub diety na zajmowanym stanowisku lub pełnionej funkcji, nie większej niż suma uzyskanych dochodów łącznie na zajmowanym stanowisku lub pełnionej funkcji.

2. Wymierzając grzywnę, sąd kieruje się wysokością dochodów uzyskanych w okresie naruszania zakazów.

Art. 30. Kto zatrudnia osoby, o których mowa w art. 2, wbrew warunkom określonym w art. 3, 4 i 8 -13,
podlega karze grzywny w wysokości nie mniejszej niż 2-krotność średniego miesięcznego wynagrodzenia osoby zatrudnionej wbrew zakazom, nie większej niż suma uzyskanych dochodów łącznie na zajmowanym stanowisku.

Rozdział 7 Przepisy zmieniające

Art. 31. W ustawie z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 86, poz. 953, późn. zm.) w art. 17 uchyla się ust. 4.

Art. 32. W ustawie z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2006 r. Nr 122, poz. 851, z późn. zm.^{ix)}) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 13 uchyla się ust. 3-5;
- 2) art. 13a otrzymuje brzmienie:

„Art. 13a. Pracownik Państwowej Inspekcji Sanitarnej, o którym mowa w art. 14 ust. 1, może wykonywać dodatkowe zajęcia zarobkowe po uzyskaniu pisemnej zgody właściwego państwowego inspektora sanitarnego.”.

Art. 33. W ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2008 r. Nr 7, poz. 39) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 49 otrzymuje brzmienie:

„1. Prokurator może podejmować dodatkowe zatrudnienie wyłącznie na stanowisku dydaktycznym, naukowo-dydaktycznym lub naukowym w łącznym wymiarze nieprzekraczającym pełnego wymiaru czasu pracy pracowników zatrudnionych na tych stanowiskach, jeżeli wykonywanie tego zatrudnienia nie przeszkadza w pełnieniu obowiązków prokuratora.

2. O zamiarze podjęcia dodatkowego zatrudnienia, o którym mowa w ust. 1, a także o podjęciu innego zajęcia lub sposobu zarobkowania, prokurator prokuratury apelacyjnej oraz prokurator prokuratury okręgowej zawiadamia właściwego prokuratora apelacyjnego albo okręgowego, a prokuratorzy Prokuratury Krajowej, prokuratorzy apelacyjni i prokuratorzy okręgowi - Prokuratora Generalnego. Prokurator prokuratury rejonowej kieruje zawiadomienie, o którym mowa w zdaniu pierwszym, do właściwego prokuratora okręgowego.

3. Właściwy prokurator apelacyjny albo okręgowy w stosunku do podległego mu prokuratora, a Prokurator Generalny w stosunku do prokuratora Prokuratury Krajowej, prokuratora apelacyjnego i prokuratora okręgowego wydaje decyzję o sprzeciwie wobec zamiaru podjęcia zatrudnienia na stanowisku dydaktycznym, naukowo-dydaktycznym lub naukowym w szkole wyższej, jeżeli uzna, że będzie ono przeszkadzało w pełnieniu obowiązków prokuratora, oraz wobec podejmowania lub kontynuowania innego zajęcia, które przeszkadza w pełnieniu obowiązków prokuratora albo przynosi ujmę godności jego urzędu lub osłabia zaufanie do jego bezstronności.

4. Prokuratorzy Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu kierują zawiadomienie, o którym mowa w ust. 2 zdanie pierwsze:

- 1) prokuratorzy oddziałowych komisji ścigania zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, zwanych dalej "oddziałowymi komisjami" - do Dyrektora Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, zwanej dalej "Główną Komisją";
 - 2) prokuratorzy oddziałowych biur lustracyjnych - do Dyrektora Biura Lustracyjnego;
 - 3) Dyrektor Głównej Komisji, prokuratorzy Głównej Komisji i naczelnicy oddziałowych komisji - do Prokuratora Generalnego;
 - 4) Dyrektor Biura Lustracyjnego, prokuratorzy Biura Lustracyjnego i naczelnicy oddziałowych biur lustracyjnych - do Prokuratora Generalnego.
5. Uprawnienia, o których mowa w ust. 3, służą:
- 1) Dyrektorowi Głównej Komisji - wobec prokuratorów oddziałowych komisji;
 - 2) Dyrektorowi Biura Lustracyjnego - wobec prokuratorów oddziałowych biur lustracyjnych;
 - 3) Prokuratorowi Generalnemu - wobec Dyrektora Głównej Komisji, Dyrektora Biura Lustracyjnego, prokuratorów Głównej Komisji, prokuratorów Biura Lustracyjnego, naczelników oddziałowych komisji i naczelników oddziałowych biur lustracyjnych.
6. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 2, prokurator wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury kieruje do Naczelnego Prokuratora Wojskowego, a Naczelny Prokurator Wojskowy do Prokuratora Generalnego. Uprawnienia przewidziane w ust. 3, w stosunku do prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury, przysługują Naczelnemu Prokuratorowi Wojskowemu, a w stosunku do Naczelnego Prokuratora Wojskowego - Prokuratorowi Generalnemu."

2) uchyla się art. 49a i 49b.

Art. 34. W ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.^{x)}) uchyla się art. 24f i art. 24h-24m.

Art. 35. W ustawie z dnia 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1593, z późn. zm.^{xi)}) wprowadza się następujące zmiany:

1) uchyla się art. 18-19;

2) art. 32 otrzymuje brzmienie:

„Art. 32. Do pracowników samorządowych zatrudnionych na stanowiskach pomocniczych i obsługi, określonych w przepisach o wynagrodzeniu, o których mowa w art. 20 ust. 2, nie stosuje się przepisów art. 16 ust. 2 i art. 24 ust. 2.”.

Art. 36. W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2007 r. Nr 43, poz. 277, z późn. zm.^{xii}) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 62 otrzymuje brzmienie:

„Art. 62. Policjant może podejmować zajęcia zarobkowe poza służbą wyłącznie po uzyskaniu pisemnej zgody przełożonego.”;

2) uchyla się art. 62a.

Art. 37 W ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 234, poz. 1997, późn. zm.^{xiii}) uchyla się art. 91a-91d, art. 143b i art. 147b.

Art. 38. W ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2006 r. Nr 86, poz. 997 i Nr 104, poz. 708 i 711 oraz z 2007 r. Nr 181, poz. 1291) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 57a otrzymuje brzmienie:

„Art. 57a. 1. Strażak może podejmować zajęcia zarobkowe poza służbą wyłącznie po uzyskaniu pisemnej zgody przełożonego uprawnionego do mianowania lub powołania strażaka na stanowisko służbowe.

2. Przełożony uprawniony do mianowania lub powołania, wydając zgodę, o której mowa w ust. 1, kieruje się potrzebą zachowania gotowości operacyjnej jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej, etyką służby oraz zachowaniem przez strażaka zdolności do pełnienia służby, biorąc pod uwagę sytuację osobistą strażaka.

3. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej prowadzi ewidencję wydanych zgód na podjęcie zajęcia zarobkowego poza służbą.

4. Ewidencja wydanych zgód na podjęcie zajęcia zarobkowego poza służbą zawiera dane: imię i nazwisko strażaka, stanowisko służbowe, miejsce pełnienia służby, rodzaj oraz miejsce wykonywania podjętego zajęcia zarobkowego.”.

2) uchyla się art. 57b.

Art. 39. W ustawie z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 65, z późn. zm.^{xiv}) w art. 39 uchyla się ust. 2b-2e.

Art. 40. W ustawie z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577, z późn. zm.) uchyla się art. 23.

Art. 41. W ustawie z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. 2003 r. Nr 221, poz. 2199, z późn. zm.^{xv}) uchyla się art. 34-35a.

Art. 42. W ustawie z dnia 21 czerwca 1996 r. o urządach i izbach skarbowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1267 i Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 183, poz. 1538) uchyla się art. 8b.

Art. 43. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz. U. z 2007 r. Nr 226, poz. 1676) uchyla się art. 28 i 29 i art. 44.

Art. 44. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2006 r. Nr 167, poz. 1191, z późn. zm.^{xvi}) w art. 16 uchyla się ust. 2-7.

Art. 45. W ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590, z późn. zm.^{xvii}) uchyla się art. 27b-27h.

Art. 46. W ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592, z późn. zm.^{xviii}) uchyla się art. 25b-25h.

Art. 47. W ustawie z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej (Dz. U. z 2004 r. Nr 156, poz. 1641, z późn. zm.^{xix}) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 32 uchyla się ust. 2 i 3;
- 2) uchyla się art. 32a i art. 34.

Art. 48. W ustawie z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1117, z późn. zm.^{xx}) w art. 270 uchyla się ust. 5.

Art. 49. W ustawie z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 216 po § 2 dodaje się § 3 w brzmieniu:
„§ 3. Zarząd niezwłocznie zgłasza do sądu rejestrowego fakt rezygnacji lub odwołania członka rady nadzorczej z pełnionej funkcji.”;
- 2) w art. 386 § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. Przepisy art. 216 § 3, art. 369 i art. 370 stosuje się odpowiednio.”.

Art. 50. W ustawie z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu (Dz. U. z 2004 r. Nr 163, poz. 1712, późn. zm.^{xxi}) w art. 56 uchyla się ust. 3.

Art. 51. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.^{xxii}) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 86 otrzymuje brzmienie:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§1. Sędzia może podejmować dodatkowe zatrudnienie wyłącznie na stanowisku dydaktycznym, naukowo-dydaktycznym lub naukowym w łącznym wymiarze nieprzekraczającym pełnego wymiaru czasu pracy pracowników zatrudnionych na tych stanowiskach, jeżeli wykonywanie tego zatrudnienia nie przeszkadza w pełnieniu obowiązków sędziego

§ 2. O zamiarze podjęcia dodatkowego zatrudnienia, o którym mowa w § 1, a także o podjęciu innego zajęcia lub sposobu zarobkowania, sędzia sądu apelacyjnego oraz sędzia sądu okręgowego zawiadamia prezesa właściwego sądu, a prezesi tych sądów - Ministra Sprawiedliwości. Sędzia sądu rejonowego kieruje zawiadomienie, o którym mowa w zdaniu pierwszym, do prezesa właściwego sądu okręgowego.

§ 3. Prezes właściwego sądu w stosunku do sędziego, a Minister Sprawiedliwości w stosunku do prezesa sądu apelacyjnego i prezesa sądu okręgowego wydaje decyzję o sprzeciwie wobec zamiaru podjęcia zatrudnienia na stanowisku dydaktycznym, naukowo-dydaktycznym lub naukowym w szkole wyższej, jeżeli uzna, że będzie ono przeszkadzało w pełnieniu obowiązków sędziego, oraz wobec podejmowania lub kontynuowania innego zajęcia, które przeszkadza w pełnieniu obowiązków sędziego, osłabia zaufanie do jego bezstronności lub przynosi ujmę godności urzędu sędziego.

§ 4. Jeżeli prezes sądu sprzeciwił się podjęciu przez sędziego dodatkowego zatrudnienia lub zajęcia, o których mowa w § 4, sprawę, na wniosek sędziego, rozstrzyga kolegium właściwego sądu.

2) uchyla się art. 87 i 88;

3) w art. 151b § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Do referendarzy stosuje się odpowiednio przepisy art. 45 § 1, art. 47, 82a, 89, 92, 93 oraz art. 97 § 1 i 2.”.

Art. 52. W ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198, z późn. zm.^{xxiii}) w art. 5 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
„2a. Pozostałe przypadki, w których prawo do informacji publicznej podlega ograniczeniu określa ustawa z dnia 2009 r. – Prawo antykorupcyjne.”.

Art. 53. W ustawie z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. Nr 130, poz. 1450, z późn. zm.^{xxiv}) uchyla się art. 43.

Art. 54. W ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. Nr 74, poz. 676, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5 ust. 1 po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:

„4a) kontrolowanie prawidłowości i prawdziwości oświadczeń majątkowych oraz informacji o działalności zarobkowej małżonków składanych przez funkcjonariuszy i pracowników Centralnego Biura Antykorupcyjnego na podstawie przepisów ustawy z dnia 2009 r. - Prawo antykorupcyjne.”;

2) po art. 18 dodaje się art. 18 a w brzmieniu:

„Art.18a. 1. Szef ABW składa Prezesowi Rady Ministrów sprawozdanie z realizacji zadań, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 4a ustawy, w terminie do dnia 31 marca danego roku kalendarzowego, za rok poprzedni.

2. W sprawozdaniu, o którym mowa w ust. 1, przedstawia się w szczególności informacje o:

- a) liczbie skontrolowanych oświadczeń majątkowych i informacji o działalności zarobkowej małżonków oraz instytucji, w których były one kontrolowane,
- b) liczbie złożonych wniosków o przeprowadzenie kontroli oświadczenia majątkowego lub informacji o działalności zarobkowej małżonka oraz wynikach kontroli podjętych na skutek tych wniosków,
- c) rodzajach nieprawidłowości stwierdzonych w toku kontroli,
- d) wnioskach o odwołanie ze stanowiska lub rozwiązanie stosunku pracy bez wypowiedzenia z winy pracownika z powodu nieprzestrzegania przepisów ustawy z dnia 2009 r. Prawo antykorupcyjne,
- e) wystąpieniach do Centralnego Biura Antykorupcyjnego w sprawie stwierdzenia naruszeń ustawy z dnia 2009 r. Prawo antykorupcyjne.

3. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, jest niezwłocznie publikowane na stronie Biuletynu Informacji Publicznej ABW.”;

- 3) uchyla się art. 79a;
- 4) art. 80 otrzymuje brzmienie:

„Art. 80 Funkcjonariusz może wykonywać zajęcia zarobkowe poza służbą wyłącznie po uzyskaniu pisemnej zgody przełożonego posiadającego uprawnienia w sprawach osobowych.”;

- 5) uchyla się 80a;
- 6) uchyla się art. 153a.

Art. 55. W ustawie z dnia 25 lipca 2002 – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. Nr 153, poz. 1269 oraz z 2005 r. Nr 169, poz. 1417) uchyla się art. 8.

Art. 56. W ustawie z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. Nr 240, poz. 2052, z 2004 r. Nr 25, poz. 219 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 119) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 37 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Sędzia Sądu Najwyższego może podejmować dodatkowe zatrudnienie wyłącznie na stanowisku dydaktycznym, naukowo-dydaktycznym lub naukowym w łącznym wymiarze nieprzekraczającym pełnego wymiaru czasu pracy pracowników zatrudnionych na tych stanowiskach.”;

§ 2. O zamiarze podjęcia, a także o podjęciu innego zajęcia lub sposobu zarobkowania, sędzia zawiadamia Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, który wydaje decyzję o sprzeciwie, jeżeli uzna, że podejmowanie lub kontynuowanie tych czynności będzie przeszkadzało w pełnieniu obowiązków sędziego, osłabiało zaufanie do jego bezstronności lub przynosiło ujmę godności urzędu sędziego.

§ 3. Jeżeli Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego wydał decyzję, o której mowa w § 2, sprawę, na wniosek sędziego, rozstrzyga Kolegium Sądu Najwyższego.

§ 4. Przepisy § 1-3 stosuje się odpowiednio do sędziów w stanie spoczynku.”;

- 2) uchyla się art. 38.

Art. 57. W ustawie z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. Nr 179, poz. 1750, z późn. zm.^{xxv)}) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 56 otrzymuje brzmienie:

„Art. 56. 1. Dowódca jednostki wojskowej, w której żołnierz zawodowy zajmuje stanowisko służbowe, może zezwolić żołnierzowi na wykonywanie pracy zarobkowej.

2. Za pracę zarobkową uważa się pracę świadczoną osobiście w ramach stosunku pracy lub na podstawie innego tytułu.

3. Dowódca jednostki wojskowej może cofnąć zezwolenie na wykonywanie pracy zarobkowej.

4. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1 i 3. Rozporządzenie powinno w szczególności określać dane, jakie powinien zawierać wniosek żołnierza o zezwolenie na pracę, z uwzględnieniem miejsca, charakteru i czasu pracy, jaka ma być wykonywana, a także szczegółowe warunki odmowy lub cofnięcia zezwolenia.”;

2) w art. 57 uchyla się ust. 1;

3) uchyla się art. 58;

4) w art. 111 uchyla się pkt 6b;

5) uchyla się art. 122a.

Art. 58. W ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych w art. 174 wprowadza się następujące zmiany:

1) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Członkowie Izby mogą podejmować dodatkowe zatrudnienie wyłącznie na stanowisku dydaktycznym, naukowo-dydaktycznym lub naukowym w łącznym wymiarze nieprzekraczającym pełnego wymiaru czasu pracy pracowników zatrudnionych na tych stanowiskach, jeżeli to zatrudnienie nie przeszkadza w pełnieniu obowiązków członka Izby.”;

2) w ust. 3 uchyla się pkt 2;

3) w ust. 5 pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) niezłożenia w terminie oświadczenia, o którym mowa w ust. 3;”.

Art. 59. W ustawie z dnia 30 lipca 2004 r. o uposażeniu posłów do Parlamentu Europejskiego wybranych w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 187, poz. 1925 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708) uchyla się art. 3a.

Art. 60. W ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym wprowadza się następujące zmiany:

2) w art. 2 w ust. 3 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) kontrola prawidłowości i prawdziwości oświadczeń majątkowych oraz informacji o działalności zarobkowej małżonków osób pełniących funkcje publiczne, składanych na podstawie przepisów ustawy z dnia - Prawo antykorupcyjne.”;

3) po art. 47 dodaje się art. 47a w brzmieniu:

„Art. 47a. 1. Szef CBA składa Prezesowi Rady Ministrów sprawozdanie z realizacji zadań, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy, w terminie do dnia 31 marca danego roku kalendarzowego, za rok poprzedni.

2. W sprawozdaniu, o którym mowa w ust. 1, przedstawia się w szczególności informacje o:

- a) liczbie skontrolowanych oświadczeń majątkowych i informacji o działalności zarobkowej małżonków oraz instytucji, w których były one kontrolowane,
- b) liczbie złożonych wniosków o przeprowadzenie kontroli oświadczenia majątkowego lub informacji o działalności zarobkowej małżonka oraz wynikach kontroli podjętych na skutek tych wniosków,
- c) rodzajach nieprawidłowości stwierdzonych w toku kontroli,
- d) wnioskach i wystąpieniach, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2.

3. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, jest niezwłocznie publikowane na stronie Biuletynu Informacji Publicznej CBA.”;

4) w art. 64:

- a) w ust. 1 uchyla się pkt 5,
- b) w ust. 2 uchyla się pkt 6;

5) art. 72 otrzymuje brzmienie:

„Art. 72a. 1. Funkcjonariusz może podejmować dodatkowe zatrudnienie wyłącznie na stanowisku naukowym lub naukowo-dydaktycznym w łącznym wymiarze nieprzekraczającym pełnego wymiaru czasu pracy pracowników zatrudnionych na tych stanowiskach, jeżeli to zatrudnienie nie przeszkadza w pełnieniu służby.

2. Podjęcie zatrudnienia, o którym mowa w ust. 1, wymaga uzyskania pisemnej zgody Szefa CBA.

3. Funkcjonariusz jest obowiązany poinformować Szefa CBA o zaciąganych zobowiązaniach finansowych, a także zobowiązaniach małżonka lub osoby pozostającej z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, jeżeli wysokość zobowiązania łącznie przekracza pięciokrotność miesięcznego uposażenia funkcjonariusza.

4. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, zakres danych przekazywanych przez funkcjonariusza w przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 3, uwzględniając wymagania określone w przepisach o ochronie danych osobowych.”.

Art. 61. W ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego (Dz. U. Nr 104, poz. 709 i Nr 218 poz.1592) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 41:

a) uchyla się ust. 2,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Szefowie SKW i SWW, w celu realizacji zadań SKW albo SWW, mogą wydać zgodę na korzystanie z tajnej współpracy z osobami, o których mowa w ust. 1 pkt 7 i 8, jeżeli jest to uzasadnione względami bezpieczeństwa państwa, po uzyskaniu zgody Prezesa Rady Ministrów, z zastrzeżeniem ust. 4. Wniosek w tej sprawie Szefowie SKW i SWW przedstawiają za pośrednictwem Ministra Obrony Narodowej.”;

2) uchyla się art. 42.

Rozdział 8

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 62. 1. Osoby sprawujące w dniu wejścia w życie ustawy mandat, zajmujące stanowiska lub pełniące funkcje określone w niniejszej ustawie, które prowadzą działalność gospodarczą na zasadach sprzecznych z przepisami niniejszej ustawy, są obowiązane w terminie 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy zaprzestać prowadzenia tej działalności.

2. Osoby w dniu wejścia w życie ustawy sprawujące mandat, zajmujące stanowiska lub pełniące funkcje określone w niniejszej ustawie, które posiadają w spółkach prawa handlowego więcej niż 10% akcji lub udziały w rozmiarach przedstawiających więcej niż 10% kapitału zakładowego, są obowiązane do zbycia nadwyżki udziałów lub akcji w terminie 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, jeżeli niniejsza ustawa nie stanowi inaczej.

Art. 63. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 54 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 57 oraz na podstawie art. 72a ust. 4 ustawy zmienianej w art. 60, zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 54 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 57 oraz na podstawie art. 72a ust. 4 ustawy zmienianej w art. 60, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 64. Traci moc ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 216, poz. 1584).

Art. 65. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2010 r.

ⁱ⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych, ustawę z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, ustawę z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze, ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawę z dnia 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych, ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, ustawę z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, ustawę z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej, ustawę z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej, ustawę z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, ustawę z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora, ustawę z dnia 21 czerwca 1996 r. o urzędach i izbach skarbowych, ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji, ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, ustawę z dnia 16 lipca 1999 r. o Służbie Celnej, ustawę z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej, ustawę z dnia 14 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu, ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawę z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, ustawę z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym, ustawę z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, ustawę z dnia 25 lipca 2002 – Prawo o ustroju sądów administracyjnych, ustawę z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym, ustawę z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, ustawę z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, ustawę z dnia 30 lipca 2004 r. o uposażeniu posłów do Parlamentu Europejskiego wybranych w Rzeczypospolitej Polskiej, ustawę z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym i ustawę z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego.

ⁱⁱ⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 85, poz. 924 i Nr 154, poz. 1799, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, z 2003 r. Nr 45, poz. 391, Nr 60, poz. 535 i Nr 180, poz. 1759 oraz z 2004 r. Nr 116, poz. 1207.

ⁱⁱⁱ⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 217, poz. 1587 i Nr 221, poz. 1615 oraz z 2007 r. Nr 64, poz. 426, Nr 89, poz. 589, Nr 176, poz. 1239, Nr 181, poz. 1288 i Nr 225, poz. 1672.

^{iv)} Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 102, poz. 1055 i Nr 167, poz. 1760, z 2005 r. Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 34, poz. 242, Nr 146, poz. 1055 i Nr 159, poz. 1127 i Nr 218, poz. 1592 oraz z 2007 r. Nr 25, poz. 162 i Nr 48, poz. 327 i Nr 112, poz. 766.

^{v)} Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002r . Nr 23 poz.220, Nr 62 poz. 558, Nr 113 poz. 984, Nr 214 poz. 1806, Nr 153 poz. 1271, z 2003r. Nr 80 poz. 717, Nr 162 poz.1568, z 2004r. Nr 102 poz. 1055, Nr 116 poz. 1203, z 2005 r. Nr 172 poz. 1441, Nr 175 poz. 1457, z 2006 r. Nr 17 poz. 128, Nr 181 poz. 1337, z 2007 r. Nr 48 poz. 327, Nr 138 poz. 974, Nr 173 poz. 1218, z 2008r. Nr 180 poz. 1111.

^{vi)} Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1800, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, z 2003 r. Nr 149, poz. 1454, z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 14, poz. 114, Nr 64, poz. 565 i Nr 249, poz. 2104.

^{vii)} Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 52, poz. 452, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 100, poz. 835 i 836 z 2006 r. Nr 191, poz. 1410 oraz 2007 r. 89, poz. 590.

^{viii)} Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1971 r. Nr 27, poz. 252, z 1976 r. Nr 19, poz. 122, z 1982 r. Nr 11, poz. 81, Nr 19, poz. 147 i Nr 30, poz. 210, z 1984 r. Nr 45, poz. 242, z 1985 r. Nr 22, poz. 99, z 1989 r. Nr 3, poz. 11, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, Nr 55, poz. 321 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 107, poz. 464 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 17, poz. 78, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, Nr 85, poz. 388 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, Nr 139, poz. 646 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 115, poz. 741, Nr 117, poz. 751 i Nr 157, poz. 1040, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 758, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 271, Nr 74, poz. 855 i 857, Nr 88, poz. 983 i Nr 114, poz. 1191, z 2001 r. Nr 11, poz. 91, Nr 71, poz. 733, Nr 130, poz. 1450 i Nr 145, poz. 1638, z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 141, poz. 1176, z 2003 r. Nr 49, poz. 408, Nr 60, poz. 535, Nr 64, poz. 592 i Nr 124, poz. 1151, z 2004 r. Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 162, poz. 1692, Nr 172, poz. 1804 i Nr 281, poz. 2783, z 2005 r. Nr 48, poz. 462, Nr 157, poz. 1316 i Nr 172, poz. 1438, z 2006 r. Nr 133, poz. 935 i Nr 164, poz. 1166 oraz z 2007 r. Nr 80, poz. 538 i Nr 82, poz. 557.

^{ix)} Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 143, poz. 1032, Nr 170, poz. 1217, Nr 171, poz. 1225 i Nr 220, poz. 1600 oraz z 2007 r. Nr 176, poz. 1238.

^{x)} Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568, z 2004 r.

Nr 102, poz. 1055 i Nr 116, poz. 1203, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128 i Nr 181, poz. 1337 oraz z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974 i Nr 173, poz. 1218.

xⁱ) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 214, poz. 1806, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 23, poz. 192 i Nr 122, poz. 1020 oraz z 2006 r. Nr 79, poz. 549, Nr 169, poz. 1201 i Nr 170, poz. 1218.

xⁱⁱ) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 57, poz. 390, Nr 120, poz. 818, Nr 140, poz. 981 i Nr 165, poz. 1170.

xⁱⁱⁱ) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 170, poz. 1218 oraz z 2007 r. Nr 57, poz. 390 i Nr 82, poz. 558.

x^{iv}) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 594, Nr 91, poz. 868, Nr 171, poz. 1800 i Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 132, poz. 1110 i Nr 183, poz. 1537 z 2006 r. Nr 66, poz. 470, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 157, poz. 1119, Nr 191, poz. 1413, Nr 217, poz. 1590 oraz z 2007 r. Nr 171, poz. 1207.

x^v) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 116, poz. 1202 i Nr 210, poz. 2135 z 2005 r. Nr 48, poz. 446 i Nr 169, poz. 1414 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708.

x^{vi}) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 167, poz. 1191 oraz z 2007 r. Nr 25, poz. 162, Nr 44, poz. 288, Nr 85, poz. 571 i Nr 112, poz. 769.

x^{vii}) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055 i Nr 116, poz. 1206, z 2006 r. Nr 126, poz. 875 i Nr 227, poz. 1658 oraz z 2007 r. Nr 173, poz. 1218.

x^{viii}) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 200, poz. 1688 i Nr 214, poz. 1806 z 2003 r. Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055 oraz z 2007 r. Nr 173, poz. 1218.

x^{ix}) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 167, poz. 1399, z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1218 i Nr 218, poz. 1592, z 2007 r. Nr 57, poz. 390 i Nr 89, poz. 589 oraz z 2008 r. Nr 53, poz. 311.

x^x) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 33, poz. 286, z 2005 r. Nr 10, poz. 68, Nr 163, poz. 1362 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 170, poz. 1217 i 1218 i Nr 208, poz. 1539 oraz z 2007 r. Nr 99, poz. 662 i Nr 136, poz. 958.

x^{xi}) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 210, poz. 2135, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 oraz z 2008 r. Nr 66, poz. 402.

x^{xii}) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1787, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 213, poz. 1802 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 188, poz. 1838 i Nr 228, poz. 2256, z 2004 r. Nr 34, poz. 304, Nr 130, poz. 1376, Nr 185, poz. 1907 i Nr 273, poz. 2702 i 2703 z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 131, poz. 1102, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1410, 1413 i 1417, Nr 178, poz. 1479 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1044 i Nr 218, poz. 1592, z 2007 r. Nr 64, poz. 433, Nr 73, poz. 484, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 136, poz. 959, Nr 138, poz. 976 i Nr 230, poz. 1698 oraz z 2008 r. nr 41, poz. 251.

x^{xiii}) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407, oraz z 2005 r. Nr 64 poz. 565 i Nr 132, poz. 1110.

x^{xiv}) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 124, poz. 1152 i Nr 217, poz. 2125, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 64, poz. 565 oraz z 2006 r. Nr 145, poz. 1050.

x^{xv}) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 116, poz. 1203 i Nr 210, poz. 2135, z 2005 r. Nr 122, poz. 1025, z 2006 r. Nr 104, poz. 711, Nr 191, poz. 1414 i Nr 220, poz. 1600 i 1602 oraz z 2007 r. Nr 107, poz. 732 i Nr 176, poz. 1242.

Załączniki do ustawy z dnia
2009 r. (poz.) Załącznik nr 1

WZÓR

OŚWIADCZENIE MAJĄTKOWE

Ja niżej podpisany(a),

.....
(imiona i nazwisko, nazwisko rodowe)

urodzony(a)..... w.....PESEL

zatrudniony(a).....

.....
(miejsce zatrudnienia, stanowisko lub funkcja)

zamieszkały(a)

po zapoznaniu się z przepisami ustawy z dnia
2009 r. Prawo antykorupcyjne (Dz. U. Nr poz.), zgodnie z art. 14 ust. 1 tej ustawy
oświadczam, że:

I

1. Posiadam wchodzące w skład małżeńskiej wspólności ustawowej lub stanowiące mój majątek
odrębny, nabyte przed objęciem mandatu, stanowiska lub funkcji:

(należy podać dom/mieszkanie/inne nieruchomości, adres, powierzchnię w m², tytuł prawny – własność,
współwłasność, spółdzielcze własnościowe prawo lub inne, wielkość udziału, forma nabycia – sprzedaż, spadek,
darowizna):

a)

b)

c)

d).....

2. Posiadam wchodzące w skład małżeńskiej wspólności ustawowej lub stanowiące mój majątek
odrębny, nabyte w trakcie sprawowania mandatu, stanowiska lub funkcji:

(należy podać dom/mieszkanie/inne nieruchomości, adres, powierzchnię w m², tytuł prawny – własność,
współwłasność, spółdzielcze własnościowe prawo lub inne, wielkość udziału, forma nabycia – sprzedaż, spadek,
darowizna, data nabycia, podmiot, od którego nieruchomość nabyto, cena z aktu notarialnego):

a).....

b).....
.....
.....

c).....
.....
.....

d)
.....
.....

3. Gospodarstwo rolne (rodzaj)

Powierzchnia w m², adres

rodzaj zabudowy:.....

tytuł prawny (własność, współwłasność, użytkowanie wieczyste, dzierżawa, inny):
.....

4. Zasoby pieniężne:

a). środki pieniężne zgromadzone w walucie polskiej:

b). środki pieniężne zgromadzone w walucie obcej:

papiery wartościowe (udziały, akcje, inne instrumenty finansowe):

c). środki z tytułu sprzedaży nieruchomości:

II

Nabyłem(am) (nabył mój małżonek) następujące mienie Skarbu Państwa, innej państwowej osoby prawnej, jednostek samorządu terytorialnego, ich związków, innej jednostki organizacyjnej samorządu terytorialnego lub komunalnej osoby prawnej, które podlegało zbyciu w drodze przetargu:

tak*

nie*

.....

.....

.....
(rodzaj mienia, data i kwota nabycia, od kogo mienie zostało nabyte, cena z aktu notarialnego)

III

W okresie oddo osiągnąłem z tytułu zatrudnienia lub innej działalności zarobkowej dochody w łącznej wysokości:

..... w tym:

(rodzaje działalności zarobkowej i kwoty uzyskane z poszczególnych tytułów)

.....
.....
.....

IV

1. Jestem członkiem zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej spółki prawa handlowego lub spółki wodnej, członkiem zarządu fundacji lub stowarzyszeń prowadzących działalność gospodarczą:

tak*

nie*

.....
(nazwy i adresy spółek, fundacji i stowarzyszeń, pełnione funkcje i stanowiska)

.....
.....

2.a Jestem zatrudniony(a) lub wykonuję inne zajęcia w spółkach prawa handlowego, spółdzielniach, fundacjach lub stowarzyszeniach prowadzących działalność gospodarczą lub spółkach cywilnych

tak*

nie*

b W podmiotach wymienionych w pkt 2a wykonuję następujące zajęcia:

.....
.....
.....

3. Jestem członkiem zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej spółdzielni):

tak*

nie*

.....

(nazwa i adres spółdzielni, pełniona funkcja)

.....
.....
.....

Z tego tytułu osiągnąłem(ęłam) w roku ubiegłym dochód w wysokości:

1. W następujących spółkach prawa handlowego posiadam niżej podane udziały lub akcje, lub jestem współnikiem w następujących osobowych spółkach handlowych:

(nazwy i adresy spółek, wielkość udziałów lub ilość akcji)

.....
.....
.....

Z tego tytułu osiągnąłem(ęłam) w roku ubiegłym dochód w wysokości:

Równocześnie oświadczam, że posiadane udziały lub akcje nie przekraczają 10% w żadnej z wyżej wymienionych spółek

tak*

nie*

W spółkach:.....
moje udziały lub akcje przekraczają 10%

V

a. Prowadzę działalność gospodarczą na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami, zarządzam taką działalnością, lub jestem przedstawicielem czy też pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności).

tak*

nie*

2. Prowadzę w wyżej określony sposób działalność polegającą na:

.....
.....

Z tego tytułu osiągnąłem(ęłam) w roku ubiegłym dochód w wysokości:

:

3. Prowadzę działalność gospodarczą z wykorzystaniem mienia samorządowego:

tak*

nie*

Nazwa jednostki samorządu terytorialnego:

.....

VI

Składniki mienia ruchomego o wartości powyżej 10 000 złotych (w przypadku pojazdów mechanicznych należy podać markę, model i rok produkcji)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

VII

Zobowiązania pieniężne o wartości powyżej 10 000 złotych, w tym zaciągnięte kredyty i pożyczki:

(wobec kogo, w związku z jakim zdarzeniem, wysokość, termin spłaty)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

VIII

Dochody osiągnane z tytułu zatrudnienia / diety lub innej działalności zarobkowej, zgodnie z załączonym rocznym rozliczeniem podatkowym PIT

(umowy zlecenia, o dzieło, prawa autorskie, szkolenia – wobec kogo, w związku z jakim zdarzeniem, wysokość)

Inne dodatkowe informacje o stanie majątkowym:

.....
.....
.....
.....

.....
Z tego tytułu osiągnąłem(ęłam) w roku ubiegłym dochód w wysokości:

IX

W okresie od dnia 1 stycznia 1990 r. do chwili obecnej pełniłem(am) następujące funkcje publiczne/stanowiska:

.....
.....

X

INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI ZAROBKOWEJ MAŁŻONKA

Z moim małżonkiem:

(imiona i nazwisko, nazwisko rodowe)

urodzony(a)..... PESEL

pozostaję w następującym ustroju majątkowym:

(wspólność ustawowa, wspólność umowna, rozdzielność majątkowa, rozdzielność majątkowa)

.....

1. Informuję, że mój małżonek podjął działalność gospodarczą w zakresie / zmienił charakter prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej

(w formie spółki osobowej, kapitałowej lub osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą).....

.....

.....

(data podjęcia lub zmiany charakteru działalności, przedmiot, adres, numer identyfikacyjny REGON)

.....
.....
.....
.....

2. Informuję, że mój małżonek zajmuje następujące stanowisko w administracji publicznej:

.....
..

(miejsce zatrudnienia, stanowisko lub funkcja)

.....
.....
.....
.....

3. Informuję, że mój małżonek zajmuje następujące stanowisko w spółce z udziałem Skarbu Państwa:

.....
..

(miejsce zatrudnienia, stanowisko lub funkcja)

.....
.....
.....
.....

4. Realizując obowiązek określony w art. 23 ust. 1 ustawy, informuję, że mój małżonek zawarł umowę cywilnoprawną z organami powiatu / gminy / województwa*, jednostkami organizacyjnymi powiatu / gminy / województwa*, powiatowymi / gminnymi / wojewódzkimi* osobami prawnymi, nie dotyczącą stosunków prawnych wynikających z korzystania z powszechnie dostępnych usług lub ze stosunków prawnych powstałych na warunkach powszechnie obowiązujących:

(strony i przedmiot umowy, data zawarcia, wynagrodzenie)

.....
.....
.....
.....

5. Realizując obowiązek określony w art. 23 ust. 2 ustawy, informuję, że mój małżonek został zatrudniony / został powołany na stanowisko* w jednostce organizacyjnej jednostki samorządu terytorialnego / związku jednostek samorządu terytorialnego*:

.....

(miejsce zatrudnienia, stanowisko lub funkcja)

.....
.....
.....
.....

6. Realizując obowiązek określony w art. 23 ust. 2 ustawy, informuję, że mój małżonek rozpoczął świadczenie pracy / wykonywanie czynności zarobkowych na innej podstawie* w spółkach handlowych, w których co najmniej 50% udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego:

.....
(miejsce zatrudnienia lub wykonywania czynności zarobkowych, stanowisko lub funkcja)
.....
.....
.....
.....

7. Realizując obowiązek określony w art. 23 ust. 2 ustawy, informuję, że mój małżonek zmienił stanowisko, na którym był zatrudniony w podmiotach, o których mowa w pkt 4 lub 5 niniejszej informacji:

(kiedy, z jakiego na jakie)
.....
.....
.....
.....

8. Realizując obowiązek określony w art. 22 ust. 1 ustawy, informuję, że mój małżonek / osoba pozostająca we wspólnym gospodarstwie domowym podjął zatrudnienie / podjął inne czynności zarobkowe / objął akcje lub udziały* w podmiotach świadczących usługi detektywistyczne lub ochrony osób i mienia:

.....
(miejsce zatrudnienia lub wykonywania czynności zarobkowych, stanowisko lub funkcja, rodzaj i ilość akcji lub udziałów)
.....
.....
.....

9. Realizując obowiązek określony w art. 22 ust. 2 ustawy, informuję, że mój małżonek / osoba pozostająca we wspólnym gospodarstwie domowym podjął zatrudnienie / podjął inne czynności zarobkowe* u przedsiębiorcy prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie ochrony

przeciwpożarowej polegającą na dostarczaniu wyrobów, których wykaz ustalają przepisy wydane na podstawie art. 7 ust. 14 pkt 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1229, z późn. zm.):

.....
.....
.....

(miejsce zatrudnienia lub wykonywania czynności zarobkowych, stanowisko lub funkcja)

.....
.....
.....
.....

10. Realizując obowiązek określony w art. 22 ust. 2 ustawy, informuję, że mój małżonek / osoba pozostająca we wspólnym gospodarstwie domowym świadczy usługi podlegające sprawdzeniu w toku czynności kontrolno-rozpoznawczych, o których mowa w art. 23 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2006 r. Nr 86, poz. 997, z późn. zm.):

.....

(miejsce świadczenia usług i ich rodzaj)

.....
.....
.....
.....

11. Realizując obowiązek określony w art. 22 ust. 3 ustawy, informuję, że mój małżonek osoba pozostająca we wspólnym gospodarstwie domowym jest wykonawcą w rozumieniu ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655) na rzecz organów i jednostek nadzorowanych i podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych:

.....
.....

(zamówienie publiczne, o które się ubiega, w sprawie którego złożył ofertę lub zawarł umowę)

.....
.....
.....

Powyższą informację składam świadomy(a), iż na podstawie art. 28 ustawy za podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy grozi grzywna, kara ograniczenia wolności lub kara pozbawienia wolności.

.....
(miejsowość, data)

.....
(podpis)

* Niewłaściwe skreślić i uzupełnić, wpisując w poszczególnych punktach odpowiednie dane.

Załącznik nr 2

WZÓR

INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI ZAROBKOWEJ CZŁOKÓW RODZINY

Ja niżej podpisany(a),

.....
(imiona i nazwisko, nazwisko rodowe)

urodzony(a)

rozstrzygnięć, w których ja jestem osobą podejmującą decyzje.

Tak

Nie*

Niniejszym oświadczam, że następujący członkowie mojej rodziny - krewny / powinowaty – do drugiego stopnia włącznie / osoba związana z tytułu przysposobienia, opieki / kurateli* są beneficjentami następujących podmiotów, w których ja jestem osobą podejmującą decyzje:

.....
.....
.....

Powyzszą informację składam świadomy(a), iż na podstawie art. 28 ustawy za podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy grozi grzywna, kara ograniczenia wolności lub kara pozbawienia wolności.

.....
(miejsowość, data)

.....
(podpis)

* Niewłaściwe skreślić i uzupełnić, wpisując w poszczególnych punktach odpowiednie dane.

UZASADNIENIE

Ideą tworzenia nowej ustawy – prawo antykorupcyjne jest stworzenie spójnego systemu prawa, który będzie podwaliną dla nowej jakości życia publicznego. Nadrzędnym celem jest bowiem pełna jawność życia publicznego i świadomość obywatela, iż nie tylko w dniu wyborów, ale przez cały czas ma realny wpływ na kształt i kierunki rozwoju swojego kraju. Stworzenie nowego systemu prawa antykorupcyjnego ma zapewnić jawność i przejrzystość polskiej administracji. Zaś w przypadku osób pełniących funkcje z wyboru, transparentności podejmowanych przez nich działań, co gwarantuje obywatelowi realny wpływ na rządy w państwie.

Niniejsza ustawa jest pierwszą z grupy aktów prawnych, które mają zapewnić realizację powyższych celów, w tym celu nadrzędnego - jawności życia publicznego. Dla celów niniejszej ustawy krąg podmiotowy został zawężony do osób sprawujących funkcję publiczną określoną w art. 2 ustawy oraz osób, które współdziałają z ww. w procesie tworzenia i stosowania prawa. O tych patologiami będą informowali sygnalizatorzy/demaskatorzy (whistleblower). W obecnym stanie prawnym nie ma możliwości skutecznej ochrony osób, które wskazują na nieprawidłowości

lub patologię w ich organizacjach. Formalne zgłoszenie przez osobę nieprawidłowości przy pełnym ujawnieniu danych osobowych ogranicza się do faktycznego zwolnienia pracownika z podaniem jakiegokolwiek powodu np. utrata zaufania. Z drugiej strony anonimizowanie własnych danych powoduje, że organy nie rozpatrują anonimowych zawiadomień jako z gruntu mało wiarygodnych. Osoby, które nie są w stanie funkcjonować w patologicznych organizacjach są zwalniane pod pozornymi powodami lub same rezygnują z pracy. Taka sytuacja nie tylko sankcjonuje patologię, ale daje także poczucie bezkarności.

Proponowana ustawa ma charakter zmiany systemowej polegającej na nieodsyłaniu z ustawy antykorupcyjnej do przepisów ustaw szczegółowych, jak miało to miejsce dotychczas, ale żeby te przepisy znalazły się w całościowym ujęciu ustawy antykorupcyjnej, która wówczas miałaby charakter kompletny i systemowy. Proponuje się ponadto wprowadzenie przepisów sankcjonujących działania osób, które dopuszczają się korupcji, wraz z określeniem działań i uprawnień organów ścigania.

Uszczegółowiając poniższe bloki tematyczne ustawy należy podkreślić, iż kodeks karny obejmuje szerszy krąg podmiotowy, typizując przestępstwa indywidualne i powszechne, normy mają charakter ogólny. Wyjątkowo w tych przypadkach nowa ustawa będzie stanowiła *lex specialis*, z której będzie bezpośrednio odesłanie do kodeksu karnego, którego przepisy z zakresie penalizacji będą stosowane odpowiednio. Nie spowoduje to dezintegracji systemu prawa karnego ani nie naruszy jego spójności. Trzeba przy tym pamiętać, iż ustawa antykorupcyjna zaostrza pewne typy czynów i można ją rozumieć jako wprowadzającą formę kwalifikowaną tych czynów.

Ideą wnioskodawcy było także, aby język ustawy był jasny i przejrzysty, niebudzący przy tym wątpliwości interpretacyjnych, zwracając na szeroki krąg podmiotowy i pamiętając, że adresatami ustawy są także osoby nieposiadające wykształcenia prawniczego, zwłaszcza pracownicy samorządu terytorialnego niższych szczebli. Intencją wnioskodawcy było także stworzenie takiego aktu prawnego, którego klarowność sformułowań nie budziłaby wątpliwości interpretacyjnych także w taki sposób, aby osoby, które nie będą chciały się zastosować do jego norm, nie mogły się zasłonić niejasnością sformułowań, a także koniecznością każdorazowego zasięgnięcia opinii i analiz prawnych.

Warto także zwrócić uwagę, iż art. 3 ust. 4-6 wprowadza zakaz dowodzenia zwyczajowego charakteru otrzymanego upominku, oraz wprowadzenie zakazu przyjmowania jakichkolwiek upominków. Przyjmowanie zwyczajowych prezentów jest korupcją nie wprost, bowiem nie ma granicy między wręczeniem w formie prezentu np. urzędnikowi, radnemu, czy parlamentarzysty butelki koniaku, markowego laptopa, czy dobrego samochodu. Nie ma ścisłej granicy, co jest prezentem, a co korupcją.

Wprowadzenie zakazu do systemu prawa zwiększy jego przejrzystość. W postępowaniu cywilnym lub karnym, prowadzonym w związku z przepisami proponowanej ustawy, dowód na okoliczność, że przyjęcie upominku jest związane ze zwyczajem istniejącym w odniesieniu określonego zawodu, jednostki organizacyjnej lub stanowiska, będzie niedopuszczalny.

W stosunku do obecnie obowiązującej ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne wprowadzono likwidację Komisji rozpatrującej wnioski o wyrażenie zgody na zatrudnienie osób, które pełniły funkcje publiczne (art. 7 obecnie obowiązującej ustawy z 21 sierpnia 1997 r.). Nie ma żadnych sankcji za naruszenie tego przepisu. Okres karencji powinien obowiązywać bezwarunkowo.

Odnosnie kwestii obowiązku ujawniania sprawowanych funkcji publicznych po 1990r. – istotą jest tu informacja, czy osoba pełniąca funkcję publiczną po 1990r. była w stanie nabyć swój majątek zgodnie z przepisami, a nie np. jako radny/prezes agencji na preferencyjnych zasadach apartament od gminy czy Skarbu Państwa. Informacja dotyczy jedynie funkcji publicznych. Celem jest sprawdzenie, czy funkcjonariusz publiczny nie nadużywał swoich uprawnień lub funkcji do otrzymywania specjalnych warunków. Trzeba ponadto pamiętać, że jedną z naczelnych zasad walki z korupcją i jedyną skuteczną, jest obowiązek zwrotu pieniędzy. Nie penalizacja sensu stricto, ani nie kara pozbawienia wolności. Głównym motorem korupcji jest chęć zysku, zatem jedyną skuteczną metodą walki z nią jest pozbawienie tego zysku.

Odnosnie obowiązku ujawniania w rejestrze korzyści darowizn o wartości najniższego wynagrodzenia pracowników za pracę, to wynika on z faktu, iż na ogół wręczane darowizny np. notebooki mają wartość nie niższą niż podana wyżej, podobnie wyjazdy zagraniczne sponsorowane. W celu zachowania spójności systemu, skoro wprowadza się zakaz otrzymywania upominku przez funkcjonariusza publicznego, winno się także ujawniać darowizny, gdzie obdarowanym mógłby być jego małżonek. W przypadku rejestru korzyści należy także zwrócić uwagę na fakt, iż krąg podmiotowy osób obowiązanych do ujawniania korzyści w rejestrze został znacznie rozszerzony w stosunku do obecnie obowiązującego. Wnioskodawcy kierowali się przy tym zasadą jawności życia publicznego. W tym celu obowiązkiem ujawniania w rejestrze korzyści objęto osoby pełniące funkcje wskutek wyborów powszechnych (parlamentarzyści, radni, wójtowie, prezydenci miast, burmistrzowie), a także osoby piastujące kierownicze stanowiska państwowe. Taka forma rejestru korzyści jest nie tylko przejawem zasady transparentności władzy publicznej, ale także formą sprawowania kontroli przez wyborców.

Wprowadzono jednolite zasady dotyczące oświadczeń majątkowych, także wzór jest taki sam dla wszystkim objętych obowiązkiem przedkładania tego dokumentu. Oświadczenie składają wszyscy, o których mowa w art. 2 ustawy (krąg podmiotowy). Obowiązek publikowania na stronach urzędu dotyczy kierownictwa i tych pracowników, którzy podejmują decyzje w zakresie dysponowania pieniędzmi publicznymi, finansami, bądź takie osoby, które mają pełnomocnictwo do podpisywania takich dokumentów. Pozostałe osoby składają oświadczenia majątkowe kierownikowi jednostki. Oświadczenia majątkowe po wypełnieniu są jawne i dostępne na wniosek. Niezłożenie oświadczenia majątkowego lub informacji o rodzinie jest przewinieniem służbowym, zaś niezłożenie oświadczenia majątkowego w przypadku osób wybieralnych - radni, wójtowie (burmistrzowie, prezydenci miast) skutkuje wygaśnięciem mandatu. Wobec parlamentarzystów stosuje się odpowiedzialność regulaminową oraz utratę prawa do uposażenia. Istnieje wiele przypadków, gdy rady małych gmin podejmowały uchwały o nieumieszczaniu oświadczeń w internecie. W takich sytuacjach wojewodowie nie mieli żadnych instrumentów w celu wyegzekwowania prawa.

W oświadczeniu majątkowym wpisuje się rodzaj i powierzchnię majątku posiadanego przed objęciem funkcji, bez podania wartości, gdyż jego wartość jest zmienna. Natomiast trzeba będzie podać wielkość, cenę i rok zakupu/sprzedazy nieruchomości kupionej/sprzedanej w okresie sprawowanej funkcji oraz nazwę podmiotu, od którego nieruchomość została kupiona zgodnie z wartością wykazaną w umowie; w przypadku, gdy kontrahentem jest osoba fizyczna – bez podawania nazwiska. W przypadku darowizny rok otrzymania darowizny oraz wartość z umowy darowizny, w przypadku spadku należy podać rok nabycia spadku. Należy ponadto podać funkcje publiczne, jakie się pełniło po 1990r., wraz z określeniem dat sprawowania urzędu (wówczas dopiero aspekt obrotu nieruchomościami w okresie sprawowanych funkcji jest celowy). Obowiązek publikacji w BIP oświadczeń majątkowych dotyczy osób wymienionych w art. 21 ust. 1 ustawy. Pozostałe oświadczenia, będą udostępniane na uzasadniony wniosek, zaś oświadczenia funkcjonariuszy służb mundurowych będą objęte klauzulą niejawności. Zwiększy to niewątpliwie jawność życia publicznego, a także nadzór i kontrolę sprawowaną przez służby kontrolne i obywateli.

Ideą sporządzania informacji o działalności zarobkowej członków rodziny jest forma przeciwdziałania nepotyzmowi w administracji publicznej poprzez ujawnianie informacji o osobach objętych niniejszą ustawą. Sam fakt zatrudnienia członków rodziny w administracji publicznej oraz w spółkach Skarbu Państwa nie rodzi jakichkolwiek konsekwencji prawnych ani dla samych wypełniających formularz, ani dla członków ich rodziny. Ma to walor informacyjny. Wskazuje wyborcom, w jaki sposób osoby przez nich wybrane oraz pracownicy aparatu administracyjnego wykorzystują zajmowane przez siebie stanowiska. Oraz, czy fakt pełnionej funkcji, lub zajmowanego stanowiska nie jest wykorzystywany do wzbogacenia się pozostałych członków rodziny. Sankcji podlega, w stosunku do wypełniającego informacje, podanie nieprawdy lub

zatajenie prawdy. Dla osób pełniących funkcje z wyboru, dolegliwością za zatrudnienie członków rodziny, może być także decyzja wyborców o braku wyboru na następną kadencję.

Zastosowanie w powyższym projekcie sankcji karnych ma walor przede wszystkim prewencyjny niż restrykcyjny. Celem ustawy nie jest zaostrzenie przepisów karnych dla samej groźby wieloletniego pozbawienia wolności. Ideą nadrzędną projektodawców było zastosowanie kar adekwatnych do rodzaju popełnianego przestępstwa, ze szczególnym uwzględnieniem przejrzystości życia publicznego. Przestępstwo korupcji jest z samej swej istoty przestępstwem polegającym na chęci zysku i nienależnym przysporzeniu korzyści majątkowych lub osobistych. Środkiem skutecznie zapobiegającym temu przestępstwu jest pozbawienie tych korzyści. Nie zawsze kara bezwzględnego pozbawienia wolności ma walor resocjalizacyjny zwłaszcza jeśli nie pociąga za sobą przepadku mienia. Dlatego intencją wnioskodawców było wprowadzenie kar grzywny, które nie pociągają za sobą kosztów, jakie ponosi Skarb Państwa w przypadku osadzonego w zakładzie karnym, zaś stanowią zdecydowanie większą dolegliwość za złamanie zakazów ustawy prawo antykorupcyjne.

Poniżej zostały przedstawione proponowane rozwiązania w ujęciu szczegółowym:

Art. 1 projektu określa przedmiotowy zakres spraw regulowanych przez ustawę – Prawo antykorupcyjne. Obowiązki i ograniczenia określone w ustawie dotyczą wszystkich kategorii osób wymienionych w art. 2 projektu. Dodatkowo, ograniczenia zostały nałożone również na małżonków niektórych z tych osób. Dotyczy to w szczególności małżonków radnych oraz małżonków: członków zarządu powiatu, gminy lub województwa, sekretarzy powiatu, gminy lub województwa, skarbników powiatu, gminy lub województwa, kierowników jednostek organizacyjnych powiatu, gminy lub województwa oraz osób zarządzających i członków organów zarządzających powiatowymi, gminnymi lub wojewódzkimi osobami prawnymi. Małżonkowie ww. osób nie mogą być członkami władz zarządzających lub kontrolnych i rewizyjnych ani pełnomocnikami spółek handlowych z udziałem powiatowych, gminnych lub wojewódzkich osób prawnych lub przedsiębiorców, w których uczestniczą takie osoby.

Projekt określa ponadto zasady i tryb składania przez osoby, o których mowa w art. 2 projektu, dwóch rodzajów dokumentów przewidzianych przez ustawę:

- oświadczenia majątkowego,
- informacji o działalności zarobkowej członków rodziny,

oraz zasady prowadzenia rejestru korzyści.

Art. 2 projektu określa zakres podmiotowy ustawy, wskazując wprost wszystkie kategorie osób, do których odnoszą się obowiązki i ograniczenia określone w ustawie. W stosunku do ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne rozszerzono zakres podmiotów objętych przepisami antykorupcyjnymi. W celu zapewnienia przejrzystości regulacji zrezygnowano również z użycia pojęcia „funkcjonariusz publiczny” na rzecz enumeratywnego wymienienia wszystkich podmiotów objętych przepisami ustawy.

Projekt maksymalnie szeroko określa krąg podmiotów objętych regulacją, obejmując swoim zakresem nie tylko funkcjonariuszy publicznych w rozumieniu przepisów ustawy – Kodeks karny, ale także inne osoby potencjalnie zagrożone korupcją, w szczególności wynagradzane ze środków publicznych lub podejmujące decyzje o wydatkowaniu takich środków. Z zakresu podmiotowego ustawy wyłączono jedną kategorię funkcjonariuszy publicznych – osoby pełniące czynną służbę wojskową, niebędące żołnierzami zawodowymi.

Art. 3 projektu określa podstawowe ograniczenia, którym podlegają osoby określone w art. 2. Zakres ograniczeń przewidzianych w dotychczas obowiązującej ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne został utrzymany, dodano natomiast w ust. 1 szereg nowych ograniczeń. Różnice polegają na:

- rozszerzeniu zakazu zasiadania w zarządach, radach nadzorczych lub komisjach rewizyjnych spółek prawa handlowego oraz zakazu zatrudnienia lub wykonywania innych zajęć spółkach prawa handlowego również na spółki wodne,
- rozszerzeniu zakazu zasiadania w zarządach, radach nadzorczych lub komisjach rewizyjnych spółdzielni również na spółdzielnie mieszkaniowe,
- wprowadzeniu zakazu członkostwa w zarządach stowarzyszeń prowadzących działalność gospodarczą oraz zakazu zarządzania jednostką organizacyjną fundacji lub stowarzyszenia prowadzących działalność gospodarczą,
- wprowadzeniu zakazu zatrudnienia lub wykonywania innych zajęć w podmiotach korzystających ze środków publicznych, jeżeli z tytułu zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji uczestniczą w przyznawaniu tym podmiotom środków publicznych lub w rozliczaniu ich wydatkowania,
- wprowadzeniu zakazu udziału w osobowych spółkach handlowych w charakterze wspólnika (zakaz ten nie dotyczy posłów i senatorów),

- dopuszczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez radnych, o ile działalność taka nie jest prowadzona z wykorzystaniem mienia powiatu, gminy lub województwa.

W ust. 2 nałożono na osoby, które w dniu powołania na stanowisko, powierzenia funkcji lub zatrudnienia nie spełniałyby warunków, o których mowa w ust. 1, obowiązek zrzeczenia się pełnionej funkcji, rozwiązania stosunku pracy lub zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej albo zbycia udziałów lub akcji. Na dopełnienie tego obowiązku przewidziano termin 4 miesiące, co pozwoli każdemu zainteresowanemu na zgodne z przepisami (i przewidzianymi prawem terminami) dokonanie odpowiednich czynności.

W ust. 3 wprowadzono wyłączenie przewidzianych w ust. 1 obowiązków i ograniczeń w stosunku do kuratorów sądowych wyznaczonych dla osób fizycznych w sprawach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego. Pozwoli to uniknąć sytuacji, w której osoby realizujące zadania kuratorów sądowych w ww. sprawach i otrzymujące za to nieznaczące wynagrodzenie (funkcja kuratora sądowego w sprawach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego nie jest podstawowym źródłem utrzymania), rezygnowałyby z pełnienia tej funkcji na skutek uniemożliwienia im zarobkowania na dotychczasowych zasadach.

W ust. 4-7 uregulowano kwestię przyjmowania dodatkowych korzyści majątkowych. Osoby objęte zakresem podmiotowym ustawy nie mogą przyjmować żadnych korzyści majątkowych lub osobistych, z wyjątkiem, jaki stanowi ust. 4, to jest korzyści o charakterze powszechnym dostępnych dla nieograniczonej liczny adresatów podmiotów np. promocje, wyprzedaże sezonowe. Zakaz przyjmowania takich korzyści nie będzie dotyczył jedynie przyjęcia okolicznościowego upominku w związku z reprezentowaniem urzędu, jeżeli ze względu na zwyczaje, odmowa przyjęcia upominku nie byłaby wskazana lub wręczenie upominku ma powszechny i okolicznościowy charakter. Zastrzeżenie to nie zwalnia osoby przyjmującej upominek od obowiązku zgłoszenia tego faktu do rejestru korzyści. W odniesieniu do członków służby zagranicznej, z uwagi na odrębności, jakie mogą pojawić się przy przyjmowaniu upominków poza granicami kraju, zastosowano odniesienie do przepisów szczególnych wydanych na podstawie ustawy o służbie zagranicznej.

Art. 4 projektu stanowi rozszerzenie dotychczasowego art. 7 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne. W stosunku do dotychczasowych regulacji wprowadzono następujące zmiany:

- okres karencji w zatrudnieniu u przedsiębiorcy, w stosunku do którego podejmowało się rozstrzygnięcia o charakterze indywidualnym, wydłużono z jednego roku do lat trzech,

- karencją objęto również zatrudnienie u podmiotu zależnego od ww. przedsiębiorcy i wprowadzono szczegółową definicję takiego podmiotu,
- zlikwidowano komisję wydającą zgodę na dodatkowe zatrudnienie, uznając, że zakaz powinien mieć charakter obligatoryjny, a wszelkie wyjątki naruszałyby spójność systemu i „prowokowały” sytuacje sprzyjające korupcji.

W ust. 3 przewidziano, że 3-letni okres karencji dotyczy także zatrudnienia lub wykonywania innych zajęć w tych spółkach prawa handlowego przez osoby zgłoszone lub wyznaczone do objęcia stanowisk w organach tych spółek.

Art. 5 projektu stanowi modyfikację dotychczasowego art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne. Przepis ten enumeratywnie wymienia osoby, które mogą zajmować stanowiska w organach spółek oraz określa szczegółowe warunki, na jakich zajmowanie tych stanowisk nie jest traktowane jako złamanie przepisów ustawy. Jednocześnie ograniczono liczbę spółek, do jakich dana osoba może być zgłoszona lub wyznaczona, z dwóch do jednej spółki prawa handlowego.

Art. 6 projektu określa sankcje za naruszenie zakazów przewidzianych w ustawie. Przepis ten jest rozwinięciem dotychczasowego art. 5 ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne. Naruszenie zakazów traktowane jest jako przewinienie służbowe, które podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej i stanowi podstawę do rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia z winy pracownika albo odwołania ze stanowiska lub pełnionej funkcji.

W ust. 2 określono, że właściwy organ (podmiot) ma jeden miesiąc na rozwiązanie umowy o pracę, odwołanie ze stanowiska lub pełnionej funkcji z osobą naruszającą przepisy art. 5. Fakt ten równoznaczny będzie z rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika. Tego typu sankcja ma z jednej strony dyscyplinować osoby zainteresowane, z drugiej zaś uniemożliwić właściwemu organowi (podmiotowi) długotrwałe tolerowanie faktu łamania przez takie osoby zakazów ustawowych.

W ust. 3-6 przewidziano sankcje szczególne, mające zastosowanie w przypadku złamania zakazów ustawowych przez osoby pochodzące z wyboru – posłów i senatorów (w przypadku tych osób możliwa do zastosowania jest jedynie odpowiedzialność regulaminowa) oraz radnych i wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), dla których określono sankcję w postaci wygaśnięcia mandatu.

Ust. 7 stanowi odzwierciedlenie dotychczasowego art. 9 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne, z rozszerzeniem zakresu przedmiotowego o wybór lub powołanie do organu stowarzyszenia.

Art. 7 projektu wprowadza ogólny zakaz wykonywania dodatkowych zajęć zarobkowych, które mogłyby:

- pozostawać w sprzeczności z obowiązkami osób podlegających przepisom ustawy jako organu, funkcjonariusza lub pracownika;
- osłabiać zaufanie do ich bezstronności;
- wywoływać uzasadnione podejrzenie o stronniczość lub interesowność;
- przynosić szkodę interesowi lub ujmę godności urzędu albo honorowi służby.

W konsekwencji z poszczególnych ustaw, które do tej pory zawierały tego typu ogólne zastrzeżenia, usunięto przepisy przewidujące ten zakaz. W ustawach szczególnych pozostawiono natomiast przepisy zawierające dodatkowe obostrzenia dotyczące wykonywania zajęć dodatkowych przez przedstawicieli poszczególnych grup zawodowych,. Przenoszenie tych zagadnień (mających charakter wyjątków, sformułowanych odrębnie wobec każdej grupy zawodowej) burzyłoby przejrzystość ustawy.

W ust. 2 wprowadzono możliwość stosowania w pragmatykach służbowych tego typu wyjątków od ogólnej reguły przewidzianej w ust. 1.

Art. 8-13 projektu zawierają przepisy szczególne dotyczące poszczególnych grup zawodowych. Są to w zasadzie, z niewielkimi modyfikacjami, przepisy szczególne, które obowiązywały dotychczas w poszczególnych pragmatykach służbowych. Ustawa – Prawo antykorupcyjne dokonała usystematyzowania tych przepisów w jednym akcie prawnym, unikano natomiast ingerowania w treść tych wyjątków, uznając, że specyfika poszczególnych zawodów (w szczególności w odniesieniu do służb mundurowych) wymaga ich zachowania. Rezygnacja z nich mogłaby nieść za sobą trudne do określenia zagrożenia korupcyjne, natomiast równie nieracjonalne wydaje się ich rozciągnięcie na wszystkie osoby objęte zakresem podmiotowym ustawy.

Art. 8 projektu przewiduje wyjątki w odniesieniu do posłów, senatorów i posłów do Parlamentu Europejskiego – zakaz prowadzenia przez nich działalności gospodarczej, zasiadania w organach statutowych lub posiadania akcji i udziałów został w ich przypadku ograniczony

jedynie do mienia państwowego lub komunalnego. Sankcją za naruszenie zakazów określonych w tym artykule jest nieważność (z mocy prawa) wyboru lub powołania na funkcje określone w tym przepisie.

Art. 9 projektu dotyczący radnych jest odzwierciedleniem dotychczasowych przepisów: art. 24f ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, art. 25b ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym oraz art. 27b ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa. Do dotychczasowych regulacji dodano zakaz zatrudnienia na podstawie umowy o pracę oraz umowy cywilnoprawnej w jednostce samorządu terytorialnego, w której radny uzyskał mandat. Ponadto przedłużono termin zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej przez radnego z 3 do 4 miesięcy (analogicznie do postanowień art. 3 ust. 2 projektu).

Art. 10 projektu zawiera postanowienia analogiczne do postanowień dotychczasowego art. 23 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. W przypadku prezesa regionalnej izby obrachunkowej, jego zastępcy i pozostałych członków kolegium oraz pracowników regionalnej izby obrachunkowej utrzymano wyłączenie możliwości członkostwa w organach jednostek samorządu terytorialnego i samorządowych kolegiów odwoławczych oraz pozostawiania w stosunku pracy w jednostkach samorządu terytorialnego z uwagi na możliwy konflikt interesów. Postanowienia dotychczasowego ust. 1 tego artykułu zawierają się w obecnych obowiązkach i ograniczenia przewidzianych przez ustawę.

Art. 11 projektu zawiera postanowienia analogiczne do postanowień dotychczasowego art. 34 pkt. 7 ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej. W przypadku funkcjonariuszy celnych utrzymano zakaz sprawowania funkcji lub świadczenia pracy w podmiotach zagranicznych lub podmiotach krajowych zajmujących się obrotem z zagranicą lub obrotem towarami pochodzenia zagranicznego z uwagi na możliwy konflikt interesów. Postanowienia dotychczasowych pkt 1-6 tego artykułu zawierają się w obecnych obowiązkach i ograniczenia przewidzianych przez ustawę.

Art. 12 projektu zawiera postanowienia analogiczne do postanowień dotychczasowego art. 122a ust. 1-3 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych. W przypadku żołnierzy zawodowych utrzymano zakaz zatrudnienia albo podejmowania pracy zarobkowej na podstawie innego tytułu u przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie produkcji lub obrotu wyrobami, o których mowa w przepisach w sprawie klasyfikacji wyrobów obronnych oraz dostaw, robót budowlanych i usług przeznaczonych na zamówienie jednostek wojskowych oraz

podmiotach zależnych od tych przedsiębiorców z uwagi na możliwy konflikt interesów. Postanowienia dotychczasowego ust. 4 tego artykułu zawierają się w przepisach karnych przewidzianych przez ustawę.

Art. 13 projektu zawiera postanowienia analogiczne do postanowień dotychczasowego art. 79a ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu. Utrzymano możliwość sprawowania funkcji, o których mowa w art. 3 pkt. 1, 3 i 4 projektu ustawy, posiadania akcji lub udziałów, o których mowa w art. 3 pkt. 6 projektu ustawy oraz prowadzenia działalności, o której mowa w art. 3 pkt. 7 ustawy, jeżeli jest to uzasadnione względami bezpieczeństwa państwa i wyłącznie po uzyskaniu zgody Prezesa Rady Ministrów.

Art. 14 projektu wprowadza obowiązek składania przez osoby, o których mowa w art. 2 projektu ustawy, dwóch rodzajów dokumentów pozwalających na skontrolowanie ich stanu majątkowego oraz stopnia przestrzegania obowiązków i ograniczeń nakładanych ustawą. Dokumentami tymi są:

- oświadczenie majątkowe, zawierające informacje o stanie majątkowym obejmujące majątek osobisty i majątek objęty małżeńską wspólnością majątkową, informację o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka, oraz informację o stanowiskach lub funkcjach w administracji publicznej, zwane w dalszej części uzasadnienia „oświadczeniem”.
- informacja o działalności zarobkowej członków rodziny o stanowiskach lub funkcjach w administracji publicznej zajmowanych przez krewnych i powinowatych do drugiego stopnia włącznie albo osoby związane z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, ze wskazaniem miejsca zatrudnienia i stopnia pokrewieństwa, zwana w dalszej części uzasadnienia „informacją o rodzinie”.

Art. 15 projektu określa w ust. 1 zdarzenia powodujące obowiązek złożenia oświadczenia oraz terminy jego składania. Zasadniczo wprowadzono obowiązek corocznego składania oświadczenia w terminie do dnia 30 kwietnia za rok poprzedni oraz incydentalnie, w terminie 14 dni od zaistnienia zdarzenia powodującego obowiązek jego złożenia (wybór, powołanie, zatrudnienie, złożenie ślubowania, opuszczenie stanowiska albo zaprzestanie pełnienia funkcji).

W ust. 2 przewidziano, że oświadczenie składa się wraz z kopią zeznania o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym za rok poprzedni (PIT).

Art. 16 projektu wymienia enumeratywnie kategorie danych zawartych w oświadczeniu. Dotychczasowy przepis art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne określał zakres tych spraw w sposób ogólny, pozostawiając Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej dużą dowolność w ustaleniu ostatecznego brzmienia oświadczenia.

Ust. 2 przewiduje obowiązek zawarcia w oświadczeniu również trzech rodzajów dodatkowych informacji, które nie są bezpośrednio informacjami o majątku danej osoby, jednakże są niezwykle istotne z punktu widzenia możliwości ewentualnej późniejszej weryfikacji złożonego oświadczenia:

- informacji o funkcjach publicznych pełnionych po dniu 1 stycznia 1990 r., ze wskazaniem miejsca zatrudnienia oraz funkcji lub stanowiska, istotą jest tu informacja, czy osoba pełniąca funkcję publiczną po 1990r. była w stanie nabyć swój majątek zgodnie z przepisami. Informacja dotyczy jedynie funkcji publicznych. Celem jest sprawdzenie, czy funkcjonariusz publiczny nie nadużywał swoich uprawnień lub funkcji do otrzymywania specjalnych warunków,
- informacji o prowadzeniu działalności gospodarczej przez małżonka, która pozwoli wychwycić sytuacje, w których małżonek, pomimo ustawowego zakazu prowadzi działalność gospodarczą objętą ograniczeniem lub zakazem antykorupcyjnym,
- informacji o rodzaju małżeńskiego ustroju majątkowego, w jakim pozostaje osoba składająca oświadczenie, która jest istotna ze względu na fakt, że w przypadku osób pozostających w ustroju rozdzielności majątkowej oświadczenie nie musi obejmować majątku odrębnego małżonka.

Ust. 3 zawiera obowiązek załączenia do oświadczenia dokumentów poświadczających rezygnację z pełnionej funkcji, rozwiązanie stosunku pracy, zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej albo zbycie udziałów lub akcji. Pozwoli to na pełniejsze skontrolowanie, czy osoby objęte reżimem ustawy w terminie zrealizowały obowiązki, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy.

Art. 17 projektu jest odpowiednikiem dotychczasowego art. 10 ust. 4-6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne. W projekcie zrezygnowano jednakże z ogólnej zasady składania kierownikowi jednostki (dyrektorowi generalnemu urzędu), na rzecz enumeratywnego wymienienia wszystkich możliwych stanów faktycznych – pozwoli to na uniknięcie sytuacji, w której określenie podmiotu uprawnionego do odebrania oświadczenia nie będzie

dokonane wprost tylko wymagać będzie interpretacji przepisów ustawy.

Z uwagi na fakt, że na podstawie przepisów ustawy właściwy podmiot będzie uprawniony nie tylko do odebrania oświadczenia i analizy zawartych w nim danych, ale także do przeprowadzenia pełnej kontroli oświadczenia i ewentualnego skierowania do Centralnego Biura Antykorupcyjnego wniosku o wszczęcie kontroli, zdecydowano o przyznaniu tego uprawnienia z zasady podmiotowi nadrzędnemu wobec osoby składającej oświadczenie. Dotychczasowa regulacja art. 10 ust. 5 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne przewiduje kontrolę oświadczeń majątkowych składanych przez wszystkie najważniejsze osoby w państwie przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego. Powyższe rozwiązanie należy w obecnym stanie prawnym uznać za niewystarczające.

W celu uniknięcia sytuacji, w której analiza oświadczeń i informacji składanych przez funkcjonariuszy Centralnego Biura Antykorupcyjnego dokonywana byłaby przez innych funkcjonariuszy tego Biura, wprowadzono mechanizm zapobiegający, polegający na wprowadzeniu zasady składania przez funkcjonariuszy Centralnego Biura Antykorupcyjnego oświadczeń i informacji nie swojemu przełożonemu właściwemu w sprawach osobowych, ale Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Koresponduje to z odpowiednim uregulowaniem kwestii następczej kontroli tych oświadczeń i informacji w art. 20 ust. 5 projektu. Wprowadzenie zasady przeglądu partnerskiego wobec dwóch służb specjalnych, dla których organem nadzoru jest Prezes Rady Ministrów, jest zgodne z obowiązującymi zasadami kontroli i sprzyja jawności życia publicznego. Przegląd partnerski zapewnia zachowanie równowagi między organami kontrolującymi i w żadnej formie nie stwarza sytuacji uprzywilejowanego.

Art. 18 projektu przewiduje odpowiednie stosowanie niektórych przepisów dotyczących oświadczenia także do składanej odrębnie informacji o rodzinie. Pozwoli to na uniknięcie niepotrzebnych powtórzeń przepisów.

Art. 19 projektu zawiera uprawnienia i obowiązki podmiotu odbierającego oświadczenie majątkowe. Tak jak pod rządami art. 10 ust. 7-8 dotychczasowej ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publicznej, analizą oświadczeń (oraz wprowadzanej niniejszym projektem informacji) zajmować się będzie podmiot, któremu oświadczenie (informację) złożono. Tym niemniej został on wyposażony w dodatkową kompetencję polegającą na możliwości porównania treści złożonego oświadczenia (informacji) nie tylko z treścią oświadczeń złożonych uprzednio, ale również z dołączonymi do nich kopiami zeznań o wysokości

dochodu uzyskanego w roku podatkowym.

Ust. 3 nakłada na podmiot dokonujący analizy oświadczeń majątkowych obowiązek publikacji na stronie Biuletynu Informacji Publicznej, w terminie do dnia 31 lipca danego roku kalendarzowego, za rok poprzedni, sprawozdanie obejmujące w szczególności dane o:

- liczbie osób zobowiązanych do złożenia oświadczenia i informacji,
- liczbie złożonych i skontrolowanych oświadczeń i informacji, w tym o liczbie oświadczeń i informacji złożonych po terminie,
- rodzajach nieprawidłowości stwierdzonych w toku analizy, w tym ilości wniosków skierowanych do Centralnego Biura Antykorupcyjnego i innych organów ścigania,
- wyciągniętych konsekwencjach służbowych lub dyscyplinarnych.

Uregulowanie to zapewni transparentność procesu analizy oświadczeń i informacji oraz pozwoli wszystkim zainteresowanym osobom na zapoznanie się z działaniami organów publicznych i innych właściwych podmiotów podejmowanych w zakresie przeciwdziałania korupcji.

Art. 20 projektu stanowi rozwinięcie dotychczasowego art. 10 ust. 9 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne. W ust. 1 określono uprawnienie podmiotu dokonującego analizy oświadczenia lub informacji do wystąpienia do Centralnego Biura Antykorupcyjnego z wnioskiem o przeprowadzenie kontroli oświadczenia lub informacji, co do których zachodzi uzasadnione podejrzenie co do ich prawdziwości i rzetelności.

Ust. 2 przewiduje, że każdy będzie miał w przypadku podejrzenia naruszenia przepisów ustawy, prawo do złożenia do Centralnego Biura Antykorupcyjnego wniosku o przeprowadzenie kontroli oświadczenia lub informacji – zapewni to realną społeczną kontrolę składanych oświadczeń i informacji. Zasady dostępu do oświadczeń i informacji przez obywateli reguluje art. 21 ust. 2 projektu.

Z kolei zgodnie z ust. 3 na Centralne Biuro Antykorupcyjne został nałożony obowiązek ustosunkowania się do każdego złożonego w trybie ust. 1 lub 2 wniosku o przeprowadzenie kontroli, najpóźniej w terminie 2 miesięcy od jego otrzymania, co pozwoli uniknąć pozostawiania zgłoszonych wniosków bez jakiegokolwiek odpowiedzi (reakcji) ze strony Biura.

W celu uniknięcia kontroli oświadczeń i informacji składanych przez funkcjonariuszy Centralnego Biura Antykorupcyjnego przez innych funkcjonariuszy tego Biura, w ust. 5 wprowadzono wyjątek od ogólnej zasady kontrolowania oświadczeń i informacji przez Centralnego Biuro Antykorupcyjne. Oświadczenia i informacje składane przez funkcjonariuszy tego Biura kontrolowane będą przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

Ust. 6 przewiduje obowiązek przechowywania oświadczeń i informacji przez okres 8 lat, co w założeniu ma odpowiadać dwóm pełnym kadencjom organów wybieralnych. Przepis ten stanowi rozszerzenie dotychczasowej regulacji z art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne, który przewidywał przechowywanie oświadczenia jedynie przez okres 6 lat.

Art. 21 projektu zawiera uregulowania dotyczące publikowania i udostępniania oświadczeń i informacji. Zgodnie z ust. 1 udostępnieniu z urzędu podlegać będą oświadczenia i informacje składane przez osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe oraz przez posłów, senatorów i posłów do Parlamentu Europejskiego, wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), starostów, marszałków województw i ich zastępców, członków zarządów gmin, powiatów i województw oraz radnych gmin, powiatów i województw.

Ust. 2 przewiduje możliwość udostępnienia na uzasadniony wniosek oświadczenia lub informacji składanych przez pozostałe osoby wymienione w art. 2 ustawy. W tym przypadku (tak jak i w przypadku osób wymienionych w ust. 1) udostępnieniu nie będą podlegały tzw. dane wrażliwe - numer NIP, numer PESEL, adres zamieszkania osoby składającej oświadczenie lub informację oraz adresy nieruchomości wpisanych do oświadczenia. Z jednej strony zapewni to realną społeczną kontrolę treści składanych oświadczeń i informacji, z drugiej zaś strony (w połączeniu z przepisem ust. 4) zapewni pożądany poziom prywatności i ochrony najbardziej wrażliwych danych osobowych.

Z udostępnienia, z oczywistych powodów, wyłączono w ust. 3 oświadczenia i informacje składane przez funkcjonariuszy służb mundurowych, które objęte są klauzulą niejawną.

Ust. 4 przewiduje konieczność poinformowania osoby zainteresowanej przez organ lub podmiot, o którym mowa w art. 17, o fakcie udostępnienia złożonego przez nią oświadczenia lub informacji osobom trzecim.

Art. 22 projektu zawiera dodatkowe obowiązki o charakterze informacyjnym, nałożone na:

- policjanta oraz funkcjonariusza lub pracownika Straży Granicznej - poinformowania o podjęciu przez małżonka lub osoby pozostające z nim we wspólnym gospodarstwie domowym zatrudnienia lub innych czynności zarobkowych w podmiotach świadczących usługi detektywistyczne lub ochrony osób i mienia oraz o objęciu w nich akcji lub udziałów,
- strażaka - poinformowania o podjęciu przez małżonka lub osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie domowym zatrudnienia lub innych czynności zarobkowych u przedsiębiorcy prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie ochrony przeciwpożarowej lub świadczeniu usług podlegających sprawdzeniu w toku czynności kontrolno-rozpoznawczych,

związane ze specyfiką wykonywanego przez nich zawodu.

Ust. 3 zawiera wspólne dla wszystkich grup zawodowych, o których mowa w art. 22, zastrzeżenie dotyczące obowiązku poinformowania o fakcie bycia wykonawcą w rozumieniu ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych na rzecz organów i jednostek nadzorowanych i podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych.

Art. 23 projektu zawiera dodatkowe obowiązki o charakterze informacyjnym, nałożone na:

- osoby, o których mowa w art. 9 ust. 4 ustawy oraz osobę wydającą decyzje administracyjne w imieniu starosty, marszałka województwa lub wójta - poinformowania o umowach cywilnoprawnych zawartych przez ich małżonków, jeżeli umowy te zawarte zostały z organami powiatu, gminy lub województwa, jednostkami organizacyjnymi powiatu, gminy lub województwa albo powiatowymi, gminnymi lub wojewódzkimi osobami prawnymi i nie dotyczą stosunków prawnych wynikających z korzystania z powszechnie dostępnych usług.
- osobę, o której mowa w ust. 1, której małżonek, w okresie pełnienia funkcji lub zatrudnienia tej osoby został zatrudniony na terenie, w którym pełni on funkcję, lub został zatrudniony lub powołany na stanowisko, w jednostce organizacyjnej jednostki samorządu terytorialnego, związku jednostek samorządu terytorialnego albo rozpoczął świadczenie pracy lub wykonywanie czynności zarobkowych na innej podstawie w spółkach handlowych, w których co najmniej 50% udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego, jest obowiązana do poinformowania o tym fakcie.

- związane ze specyfiką sprawowanych przez nie funkcji w organach władz samorządowych.

Art. 24 projektu zawiera sankcje za niezłożenie w terminie oświadczenia lub informacji. Podstawową, określoną w ust. 1 sankcją, jest uznanie tego faktu za przewinienie służbowe, które podlega, odpowiedzialności dyscyplinarnej.

W ust. 2-4 wprowadzono wyjątki związane z poszczególnymi kategoriami osób (osoby wybierane w wyborach powszechnych oraz członkowie władz samorządowych), dla których przewidziano sankcje w postaci pozbawienia uposażenia oraz wygaśnięcia mandatu, odwołania lub rozwiązania umowy o pracę.

Zgodnie z ust. 5 odwołanie i rozwiązanie umowy o pracę z powodu niezłożenia w terminie oświadczenia lub informacji jest równoznaczne z rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia na podstawie art. 52 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeksu pracy.

Art. 25 projektu zawiera uregulowania dotyczące rejestru korzyści. Są one zasadniczo tożsame z uregulowaniami dotychczasowego art. 12 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne. Wprowadzone zmiany polegają na:

- wprowadzeniu obowiązku zgłoszenia użyczenia rzeczy, w rozumieniu art. 710 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny, jeżeli mogłoby ono powodować zaciągnięcie zobowiązania lub wywoływać takie wrażenie,
- podniesieniu progu wysokości darowizny podlegającej zgłoszeniu do równowartości najniższego wynagrodzenia pracowników za pracę,
- wprowadzeniu obowiązku zgłoszenia upominków okolicznościowych.

Ponadto w ust. 3 rozszerzono katalog organów, w których udział podlega zgłoszeniu, o organy stowarzyszeń.

Art. 26 projektu przewiduje przejęcie prowadzenia rejestru korzyści (dotychczas prowadzonego przez Państwową Komisję Wyborczą) przez Centralne Biuro Antykorupcyjne. Prowadzenie rejestru będzie się odbywało na zasadach określonych przez Radę Ministrów w rozporządzeniu wydawanym na podstawie ust. 3.

Art. 27 projektu przewiduje, że nieujawnienie korzyści w rejestrze albo podanie w nim nieprawdy stanowi przewinienie służbowe, które podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Art. 28 projektu zawiera przepis karny penalizujący podanie w oświadczeniu lub informacji o rodzinie, nieprawdy lub zatajenie prawdy. W tym przypadku utrzymano wysokość kary przewidzianą w dotychczasowym art. 14 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne.

Art. 29 projektu zawiera przepis karny penalizujący naruszenie zakazów, o których mowa w art. 3, 4 i 8 -13 ustawy. Naruszenie zakazów zagrożone będzie karą grzywny w wysokości nie mniejszej niż 4-krotność średniego miesięcznego wynagrodzenia lub diety na zajmowanym stanowisku lub pełnionej funkcji, nie większej niż suma uzyskanych dochodów łącznie na zajmowanym stanowisku lub pełnionej funkcji. Pozwoli to de facto na „odebranie” osobom naruszającym zakazy ustawowe wynagrodzenia pobieranego dzięki takiemu naruszeniu.

Art. 30 projektu zawiera przepis karny penalizujący zatrudnienie osoby wbrew warunkom określonym w art. 3, 4 i 8 -13 projektu. W takim przypadku pracodawca podlegać będzie karze grzywny w wysokości nie mniejszej niż 2-krotność średniego miesięcznego wynagrodzenia osoby zatrudnionej wbrew zakazom, nie większej niż suma uzyskanych dochodów łącznie na zajmowanym stanowisku.

Art. 31 - 61 projektu zawierają przepisy zmieniające. W zasadzie we wszystkich przypadkach zmiany polegają wyłącznie na wykreśleniu z ustaw szczególnych przepisów, które obecnie kompensowane są przez przepisy ustawy – Prawo antykorupcyjne. Dodatkowe przepisy merytoryczne wprowadzono wyłącznie w przypadku ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu oraz ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym.

W przypadku ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu dodano w **art. 54** przepisy o wykonywaniu przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego kontroli oświadczeń i informacji składanych przez funkcjonariuszy Centralnego Biura Antykorupcyjnego oraz o zasadach i trybie sprawozdawczości w tym zakresie.

W przypadku ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym dodano w **art. 60** przepisy o wykonywaniu przez Centralne Biuro Antykorupcyjne kontroli oświadczeń i informacji oraz o zasadach i trybie sprawozdawczości w tym zakresie.

Art. 62 projektu jest przepisem przejściowym, przewidującym dla osób, które w dniu wejścia w życie ustawy, pełnić będą funkcję, prowadzić działalność gospodarczą lub

posiadać udziały bądź akcje na zasadach sprzecznych z przepisami niniejszej ustawy, 4 miesięczny termin na rezygnację z funkcji, zaprzestanie prowadzenia działalności lub zbycie nadwyżki udziałów lub akcji.

Art. 63 projektu przewiduje utrzymanie w mocy przepisów wykonawczych do dwóch ustaw zmienianych niniejszą ustawą, do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych na podstawie znowelizowanych przepisów, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 64 projektu przewiduje utratę mocy obowiązującej przez ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne.

Art. 65 projektu przewiduje wejście w życie ustawy z dniem 1 stycznia 2010 r.

Ocena skutków regulacji projektu ustawy Prawo antykorupcyjne

Celem regulacji jest wprowadzenie kompleksowych rozwiązań prawnych pozwalających zapobiegać korupcji wśród osób pełniących funkcje publiczne, a w konsekwencji proponowane rozwiązania wzmacniają instrumenty państwa w tym zakresie. Cel ten będzie osiągnięty poprzez jawność życia publicznego, a w dłuższej perspektywie trwale podniesienie standardów w obrębie objętych ustawą grup zawodowych.

Cel zostanie zrealizowany dzięki:

- ujednoczeniu przepisów i wzoru oświadczeń majątkowych oraz towarzyszących mu załączników dla wszystkich osób objętych ustawą;
- poszerzeniu kręgu osób pełniących funkcje publiczne objętych regulacją;
- usprawnieniu i zwiększeniu efektywności poprzez zasadę jawności i publikację oświadczeń majątkowych na stronach BIP osób do tego zobowiązanych.

Obowiązująca do tej pory ustawa o ograniczeniu prowadzeniu działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne, potocznie nazywana „ustawą antykorupcyjną”, różnicowała zakres informacji podawanych w oświadczeniu majątkowym dla różnych grup zawodowych, a także rodzaju dokumentów towarzyszących (sprawozdanie finansowe, rejestr korzyści, dane o zatrudnieniu rodziny). Zróżnicowany też był termin składania oświadczeń (co było przyczyną wielu sporów sądowych i instrumentem wykorzystywanym do destabilizacji władzy). Następstwem tych różnic był brak spójnego systemu prawa.

Dotychczasowe przepisy „antykorypcyjne”, mimo obowiązywania od wielu lat, nie wpłynęły znacząco na podniesienie standardów życia publicznego, a brak egzekucji prawa sankcjonował poczucie bezkarności. Ponadto większość składanych do tej pory oświadczeń była objęta tajemnicą i, jak można domniemywać, w znaczącej liczbie oświadczenia te nie były weryfikowane.

Alternatywne rozwiązanie, polegające na wprowadzeniu regulacji antykorypcyjnych skoncentrowanych, nie na osobach pełniących funkcje publiczne, ale na obszarach korupcjogennych (zamówienia publiczne, zamówienia rządowe, subsydiowane pożyczki), wpłynęłoby na zmniejszenie korupcji w tych obszarach, jednak nie miałyby wpływu na zasadniczą zmianę systemu.

1. Podmioty, na które oddziałuje regulacja:

- osoby wymienione w art. 2 projektu,
- małżonkowie osób wymienionych w art. 2 objętych małżeńską wspólnością ustawową,
- osoby, które w okresie ostatnich 3 lat pełniły funkcje publiczne,
- członkowie rodziny osób pełniących funkcje publiczne, w tym krewni powinowaci do drugiego stopnia włącznie albo osoby związane z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, osób wymienionych w art. 17,
- Centralne Biuro Antykorypcyjne,
- Państwowa Komisja Wyborcza,
- Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
- organy i podmioty, którym osoby pełniące funkcje publiczne składają oświadczenia majątkowe lub informację o rodzinie,
- grupy interesów próbujące osiągnąć korzyści poprzez wpływanie na decyzje polityczne („rent seekers”),
- lobbyści.

2. Konsultacje społeczne:

W ramach konsultacji projekt zostanie przekazany:

- Głównemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych,
- Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego,
- Radzie Służby Publicznej,
- Krajowej Radzie Sądownictwa,
- Państwowej Komisji Wyborczej.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wpływ bezpośredni: Koszty ujednoczenia systemu zbierania, przechowywania oraz analizowania oświadczeń majątkowych i informacji o rodzinie osób objętych regulacją oraz wynikające z poszerzenia liczby osób objętych obowiązkiem ujawniania w rejestrze uzyskanych korzyści.

Wpływ pośredni: regulacja wpłynie na eliminację strat wyrządzanych korupcją, w tym kosztów bezpośrednich i ukrytych kosztów pośrednich afer

korupcyjnych oraz kosztów wadliwych decyzji administracyjnych.

Oszczędności należy oczekiwać w wyniku usprawnienia mechanizmów prawidłowych i racjonalnych decyzji podejmowanych przez osoby pełniące funkcje publiczne w szeroko rozumianym interesie społecznym.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Wpływ bezpośredni: regulacja wpłynie na usprawnienie i ułatwienie prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne poprzez jasne doprecyzowanie zasad prowadzenia tej działalności bez konieczności zasięgania opinii i narażania się na stawiane publiczne zarzuty znajdowania się w konflikcie interesów.

Wpływ pośredni: w perspektywie długookresowej regulacja może wpłynąć na obniżenie kosztów prowadzenia działalności gospodarczej i zwiększenie skłonności do inwestowania zarówno przez kapitał krajowy jak i zagraniczny.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wpływ bezpośredni: przejrzyste przepisy w tym zakresie spowodują, że osoby chcące podjąć prace w administracji publicznej będą miały jasne regulacje zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej, także przez swoich współmałżonków. Obecny stan pozwala na stosowanie subiektywnych kryteriów w tym zakresie przez pracodawców, co mogło być nadużywane do pozamerytorycznego gospodarowania zasobem kadrowym.

Wpływ pośredni: W dłuższym okresie należy oczekiwać usuwania barier dla rozwoju przedsiębiorczości i tym samym tworzenia warunków wzrostu konkurencyjności gospodarki. Dzięki temu poprawi się wizerunek Polski, co w przewidywalnej perspektywie czasowej powinno znaleźć odbicie w rankingach postrzegania korupcji oraz wpłynąć na atrakcyjność inwestycyjną.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Opisana pkt 3-5 prognoza będzie miała wpływ na sytuację i rozwój regionów.

7. Wpływ regulacji na bezpieczeństwo państwa

Wpływ bezpośredni: korupcja ma wpływ na bezpieczeństwo wewnętrzne państwa, ponieważ jest przestępstwem towarzyszącym innej działalności przestępczej. Ponadto ma wpływ na poziom zbiorowej moralności publicznej. Tym samym ograniczenie tego zjawiska ma bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo państwa. Dlatego korupcja jest problemem międzynarodowym, w której zwalczania zaangażowane są instytucje międzynarodowe, a przeciwdziałanie temu zjawisku jest przedmiotem licznych konwencji międzynarodowych i tematem prawa krajowego.

Wpływ pośredni: porządkowanie tej sfery w zakresie prawnym będzie instrumentem pomocniczym w zakresie reformowania państwa i jego służb.

8. Wpływ na jakość demokracji

Regulacja ma na celu przełamanie powszechnego przeświadczenia, że informacja dotycząca funkcjonariuszy publicznych niesie ze sobą zagrożenia osobiste. To przeświadczenie nie mające odzwierciedlenia w statystykach policyjnych jest częstym argumentem używanym przez osoby niechętne jawności życia publicznego, wartości niezbywalnej w krajach demokratycznych.